

Bombes centrífugues
Grups electro-bombes
L'ELECTRICITAT, S. A.
SABADELL
Agents de venda.
Metron. Pl. Catalunya, 9 i Bruch, 11

EL NOSTRE
LIBRET ESTOIG 15 Cents.
LIBRET CARTERA 20 Cents.
El millor en qualitat i presentació

La solució de la crisi

Ahí quedava definitivament solucionada la crisi ministerial derivada de l'elecció del president de la República. El Govern provisional existia per la seva missió i presentava la dimissió total al President. Creat l'òrgan que faltava a la República, era fatal el tràmit de la dimissió que havia de posar en funció les activitats pròpies de la potestat presidencial. Pel que toca, doncs, al mecanisme del règim, el descabellament i la solució de la crisi han estat perfectament regulars; no ho és, però, la situació creada amb el canvi de Govern, potest, que, donades les circumstàncies, no pot tenir altra significació que la d'una situació política transitoria, la durada de la qual no es pot calcular amb gaire optimitisme.

La crisi, no obstant, ha aclarit una mica les coses i ha fet avançar el país cap a la normalitat constitucional definitiva. Per de moment, ha creat un nucli d'oposició parlamentària ben definit; allò que era un veritable Govern nacional, en el qual convivien les representacions de tots els grups parlamentaris importants, s'ha convertit en un Govern de concentració. Separats del ministeri els radicals i els progressistes, el Govern pren la figura d'una concentració de republicans i socialistes que es disposa a governar sota el control d'una oposició considerable i organitzada. El joc de la democràcia parlamentària pren la trajectòria que de natural li correspon.

Ara bé: la irregularitat de la situació neix de la falta de l'instrument necessari per a recollir les proporcions lògiques de la voluntat del país; aquest instrument és una llei electoral que s'adapti a les novetats que en aquest aspecte la Constitució ha introduït en la vida política de la República espanyola. Si no s'hagués comès l'error de deixar per a més tard l'aprovació d'aquesta llei i s'hagués promulgat a títol de complementària de la Constitució, el president de la República hauria pogut prendre altres, determinats, que haurien donat més garanties de solidesa a la situació que n'hauria resultat. Ara, però, sense l'auxili d'una llei que permeti dissoldre el Parlament i convocar-ne un altre que reflecteixi amb exactitud la voluntat popular, forçosament s'havia d'anar a la situació transitoria que s'ha creat.

Així vol dir, doncs, que aquest Govern només pot fer dues coses: forçar d'aprovar els pressupostos; redactar una llei electoral i promulgar-la, i dissoldre i convocar l'Estatut de Catalunya. Moralment i políticament no pot fer res més, perquè com veu hi ha motius prou poderosos per creure que el Parlament ac-

Les responsabilitats

El Consell de guerra de Jaca

Madrid, 16. — Avui començaran les diligències de les proves proposades per les defenses dels generals enfrontats amb motiu del Consell sumari de Jaca que condemnà els capítans Galian i García Hernández. Aquestes diligències continuaran demà.

L'expedient Picasso

Madrid, 16. — Els membres de la Comissió de responsabilitats han començat l'estudi de l'expedient del general Picasso relatiu al desastre del Marroc.

Tetuán

Cerimònia jueva d'adhesió al President

Tetuán, 16. — A la Sinagoga s'ha celebrat una cerimònia religiosa d'adhesió al nou president de la República, al Govern i al poble espanyol. Ofici el gran rabí Judah Talpón, amb assistència d'altres rabins i gran concurrència del poble jueu.

FULL DE DIETARI

IMATGES SENSE REDEMPCIO

Abans d'ahir, en una sala del Palau de Belles Arts, en un dels intermedis de l'escrutini per a elegir la Reina de les modistes barcelonines, tenia lleure de contemplar un apilament de teles superbament emmarcades i de bustos més o menys polsosos. Eren les deixalles plàstiques de la dictadura i de la reialesa. Alfonsos XIII i Victòries Eugènia, Primos de Rivera i Martines Anido jeien en confusió. N'hi havia de totes les mides i de totes les formes. Retrats de cos sencer, opulents i hieràtics; retrats del rostre amb expressions més o menys imposants, amb ganyes més o menys reveladores. En uniforme d'ahir, en uniforme d'ahir; amb vestit de gala; amb vestit de carrer...

Havien passat de la presidència d'un ajuntament, d'un tribunal o d'una entitat econòmica, a aquella sala glacial i desguarnida, amb posats de magatzem. Havien passat de l'altar a les escombraries, gairebé sense fer cap estació intermèdia, tot d'un plegat. La corporació que va encarregar a un artista el retrat del rei o del dictador, segurament en a pagar belles quantitats. Qui mira prim que es tracta d'honorar o d'adular els que manen! Ara, si es venien a l'encant totes aquelles teles i tots aquells bustos, i quant en donarien?

Deixant de banda els esforços de valoració que poguessin fer alguns monàrquics, alhora rics i sentimentals, o alhora rics i vanitosos, és segur que les dites paelles molt poc. I no és que entre el munt de pintura no hi hagi alguns signats que es cotitzen, però és que, dissortadament, no hi ha cap Goya, ni cap Tizà, ni cap artista equivalent. Hom no arriba gaire més amunt del nivell de Moreno Carbonero.

Si els personatges avui oients, haguessin tingut l'honor — almenys aquest — d'esser models d'un gran pintor, l'ur imatge sobreviuria i tard o d'hora ocuparia una sala prestigiosa en el museu.

Qui, per exemple, s'atreveix a destruir els retrats que va fer Goya de Carles IV i de la seva distingida família?

Ningú. L'art ha tingut sempre el miraculós poder d'ennobrir l'objecte i de fer admirable l'estupidesa.

CARLES SOLDEVILA

Finestreries

POLITICA CATALICA

La fundació a Espanya d'un partit catòlic seria, del punt de mira polític, una equivocació; del punt de mira religiós, una mena de catàstrofe; equivaldria a una declaració que el catolicisme a Espanya no és sinó la creença d'una minoria social. Cal suposar que la unió dels catòlics, en el pla religiós, és un fet atípic; però com que hi ha encara qui parla d'unió catòlica com de quelcom d'inútil a atènyer, bé caldrà suposar que aquesta massa catòlica espanyola, que per l'egoisme i la injustícia dels que primer que sobrenaturalitzats eren rics, per la tradició berberisca dels que primer que sants eren soldats, i per la ignorància i la incertesa de multituds que primer eren fatalistes que no pas creients, va anant deixant-se esmunyir entre els dies del reialme de la fe, ara es conhortaria d'esser partit contra partits, i encara partit de fonamental oposició, aquells partits reaccionaris sediciosos i aprofitats p' l'pànic capitalista, aquest respost com honorable de "l'estómac i la butxaca, centres nerviosos de l'irracional".

I només així, per a un catòlic, la República, puix que li ha escagut l'autoritat, és assistida d'un dret almenys mediatament diví. I no cal dir que per a un catòlic intel·ligent la monarquia espanyola comportaria una lliçó il·lustrativa de la sentència d'un gran estadista i historiador, és a dir, que el vençut dels poders espiritual i temporal, per la naturalesa de les coses, es tradueix sempre en una mediatització o servatge del primer.

Però a Espanya és tradicional una actitud de les extremes dretes, que és de perenne en un recó i per temerament contra l'inevitable: costun que, perdut amb el cor a la mà, no ha mai aconseguit sinó resultats arrisoris. En recordo que aquelles ja descrivien (com ara fan amb la República) la monarquia d'Alfons Darrer com a instrument de la majoria i del judaisme, i el seu liberalisme com a estrictament pecuniari. L'energia vital que haurien pogut desprender (políticament i tot, però almenys socialment) en zel de caritat, se n'anava sobretot en protestes, denúncies i insults, de vegades d'un gust baix.

COMENTARI

Tabú

Tabú! Lagartol! Toca ferrol!... Els nostres lectors coneixen el significat del mot tabú. Freud l'ha divulgat i els polinesians el fan popular. Segons interpretem per la informació que el nostre diari ha publicat de la conferència que Aurora Bertrana donà la nit de l'estrena de Tabú, film, la nostra llengua és també "tabú". Ningú no deu saber per què, però la distingida escriptora catalana s'adreça als espectadors catalans en la llengua dels espectadors de Valladolid. Per als empresaris del Col·liseum, la llengua catalana, la llengua de la Pàtria, és "tabú".

Com els indígenes de la Polinèsia, els empresaris de cinema, almenys a Barcelona, els empresaris del Liceu, els amos dels grans bars, dels grans cafès, dels Musicals, dels dancing, el català emmascara la lepra.

En proclamar-se la República catalana hom digué, amb insistència, que els Tramvies de Barcelona i els autobusos de totes les empreses establirien el bilingüisme en les llegendes exteriors i interiors de llurs vehicles i en el bil·letatge. De la República passarem al Govern de la Generalitat i d'aquest a l'absència de Parlament, per no dir de govern democràtic, i aquelles empreses, davant el fet de la llengua catalana que reivindica dintre Catalunya els seus drets, han dit: tabú! (Darrerament la Companyia de Tramvies edita exclusivament en castellà els avisos interiors, que havia començat a editar bilingües.)

La llengua catalana és tabú per als escriptors de la Diputació encarregats d'omplir les còpies personals, encara que hagin omplert el full d'empadronament en català. (Vós escriviu, per exemple, Nicolau o Enric i alle transcriuen Nicolàs o Enrique.) És tabú per a alguns dependents i oficials del Municipi, els quals omplen en castellà els fulls dels arbitris que vos paguen.

La nostra llengua és tabú per a centenars d'Ajuntaments de Catalunya que ignoren la ideologia

J. V. P.

des d'un gust baix. El Crist de les extremes dretes era el Crist mossàrab, servit per una teologia més hirsuta que no pas teològica. I bé: tota aquella psicologia de primitius, en inútil deliri, hi ha ara el perill que es difongui més o menys per la massa social catòlica, que no solament (i justament) admeteixen els Prelats, sinó que cerquen d'expandir per a llurs fins molts de declarats o bé tènibles derrotistes "pro domo regia" o "pro domo sua".

La lleialtat a la República és la sola posició que permetrà la lenificació o la transmutació de les seves lleis. Heus ací un principi fonamental. I no parlem pas de la lleialtat de boca, sinó d'una honrada disposició del cor. Per la lleialtat a llur mateix Estat perseguidor, els catòlics anglesos han vist caure una per una les lleis d'excepció que hom havia dregat contra ells. Per la lleialtat a la República francesa (ja aconsellada per Lleó XIII) ha millorat considerablement la posició catòlica d'aquell país d'ençà de les funestes conseqüències de l'error dretista al volt del procés Dreyfus.

Però aquest és un temps en el qual moltes de consciències catòliques espanyoles es mostren desorientades per l'airi amb una vida real, de la qual havien estat artificialment guardades (fins i tot per a llur millor explotació, la monarquia essent-los explicada com un vicariat temporal, insubstituíble, del monoteisme); i per això s'escampen aquestes supersticions — que no són altre —, del crit, de l'amenaça, de la protesta botada, i fins del que en diria En Guimerà

el punyal i la creu tot d'una peça.

Ni aquest fet, deplorable com és, té res d'estrany. L'estudi de les supersticions que hom troba encara avui per Europa, ha revelat que llur origen ve comunament de contactes amb races inferiors. Faran bé els que defensin amb altura espiritual la causa de la justícia envers els interessos religiosos, de no prendre per política la superstició impolítica i fins antipolítica de certes deixalles arqueològiques d'Espanya.

JOSEP CARNER

Gustau Le Bon, bidleg de les masses

Gustau Le Bon, enara mort, havia nascut l'any 1841; ha viscut, doncs, 91 anys, i ha pogut seguir còmodament les evolucions de la seva vida intel·lectual ha estat de les més atapeïdes; medicina, etnografia, arqueologia i, finalment, política, han ocupat llargament la seva activitat. Era un polígraf, encara que potser més exacta que aquesta paraula, la qual designa l'home que escriu descoment sobre totes les matèries, hi ha de filosof materialista. L'estudi de la matèria, organitzada biològicament o no, pot dur a tot arreu. "Matèria", acaba per agafar una significació gairebé mística. Heus ací com, precisament pel seu materialisme, un filòsof pot arribar a escriure de "omne re scibili" com el més alerissat aristotèlic, silogitzant de tort i gravet. Però Gustave Le Bon, ultra materialista, era un gran observador i un esperit dotat d'un gran sentit francès. Es per això que, sobre matèria política, ha dit sovint les veritats més grans que s'hagin formulat després de Maquiavel.

Evidentment antimonàrquic, repugna el concepte l'home-històric que va agafat la política des de la Revolució francesa. D'leshores ençà, la política pugna per convertir-se en una mena de religió, presidida per ues fórmules i paraules màgiques, plenes de prestigi i tan vagues que tan aviat hi poden cabre les més grans esperances de la humanitat, com totes les follies i les vils concupiscències dels demagogs. Le Bon, com un psicòleg, analitza objectivament el contingut d'aquests mites i les variacions que distingeix la història ha tingut el significat profund d'una mateixa paraula. Després, com un bidleg, estudia la matèria primera de la política, que són les masses, i en treu la conseqüència palesa, que representen com l'ànima primària dels pobles, amb defectes i qualitat. Una ànima molt lenta en les seves evolucions, molt difícil de moure quan reposa i molt difícil d'agitar, un cop s'és posada en moviment. Le Bon ha estat un dels primers a donar-se que el poble és conservador per natura i que, en canvi, es deixeu pel verbalisme revolucionari.

D'això en tres deduccions de vegades massa rigoroses; però, al fons, ben orientades. Sobretot, al seu mètode és, excel·lent per a la disseció dels grans moments passats de la història; només amb un criteri com el de Le Bon podem deslligar-los de la llegenda i, de la literatura, passar-los a la ciència.

Ara, que encara no s'ha esbrinat ben bé si els grans fets del passat són més útils per a formar materials a l'estètica que per a donar temes científics, malgrat d'allò que diu Cicero de la història, mestressa de la vida... L'error cabdal de la mentalitat de Le Bon consisteix a convertir la possibilitat que, darrera d'un mite hi pugui haver follia o buidor, en una certitud absoluta. Massa enamorat, com tots els positivistes, de la seva troballa, li manca el marge d'ironia per a jugar-hi. Així passa que els grans ideals que han desvetllat, només amb el seu nom, les ànimes de les multituds, i que, mal per mal, són l'única eina d'evolució i creació en la política, li escapen del tot. Ell bé pot al·ludir, de vegades, les "ànimes de la raça"; però aquesta mateixa fórmula, encastada en un sistema materialista, s'omple i no s'encadena satisfactoriament amb la resta de la teoria.

La influència de Le Bon sobre les teories de política real i d'aquest nou despotisme il·lustrat, i propagat, amb el seu racionalisme, els d'Acció Francesa, és innegable i molt vistosa. Aquesta deixalles de Le Bon arriben a dur les coses tan a la punta de l'espasa, que assoleixen la utopia després d'una circumnavegació per tota l'estera del pragmatisme. Singularment l'ideari d'Acció Francesa, que pot concretar-se dient: "La Religió, la Monarquia, la Pàtria són coses que no satisfan la intel·ligència dels homes superiors, però ells les prediquen perquè el món està ple de babaus que necessiten creure-hi." Conseqüència?... Que hem d'esser partidaris de la Religió, la Monarquia i la Pàtria, perquè som uns benèfics. Llevat de l'autor del llibre i d'uns amics seus.

En canvi, a casa nostra, on ha arribat un moment que els polítics no estimen les paraules de "Poble", "Pàtria", "Catalunya", "Estatut", sinó per la quantitat d'aplaudiments que els poden proporcionar d'uns qualsevol miting, i que les prediquen per sortir del pas, a tort i a dret, és molt útil tenir present tot els dubtes i restriccions menals que sabia posar Gustave Le Bon, aquest escàndol del Poble, precisament perquè l'estimava més que els que l'adulen i en viuen.

ROSSEND LLATES

A BULGARIA

Col·lisions entre estudiants i la policia

Sofia, 16. — A la Universitat d'aquesta capital s'han produït manifestacions molt sorolloses d'estudiants comunistes i agraris contra el professor i ex-ministre senyor Teankoff, al qual s'acusa d'haver exercit represàlies contra revolucionaris després del cop d'Estat de juny de 1923. Aquesta tarda s'han registrat topades molt violentes entre extremitats i nacionalistes. El desordre continua, i hi ha nombrosos ferits, tres d'ells greus. La força pública ha practicat diverses detencions. — Fabra.

Al Palau d'Orient

El règim d'audiències

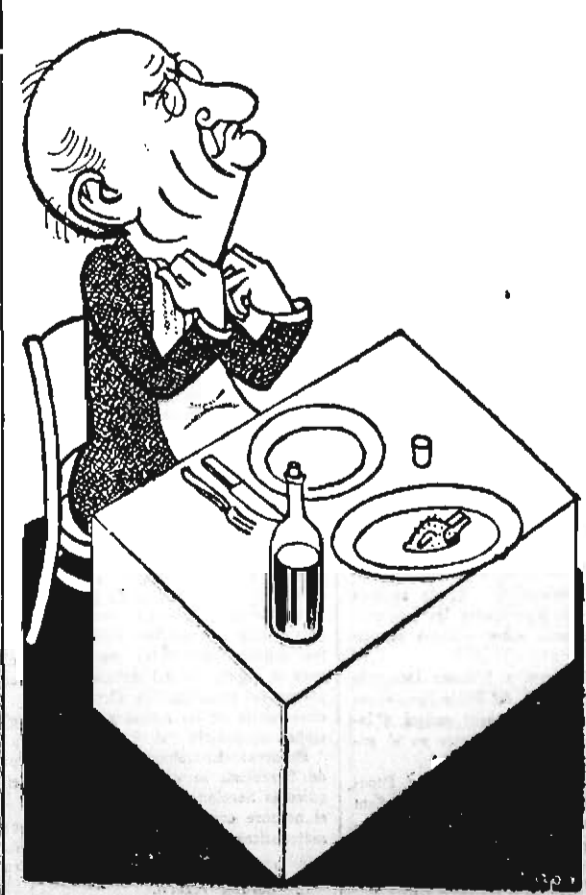
Madrid, 16. — Els caps i oficials de l'escorta presidencial han ofert aquest matí llurs respectes al president de la República. L'Alt Comissari d'Espanya a Marroc, senyor López Ferrer, ha complimentat el cap de l'Estat. A la secretaria general de la Presidència de la República han facilitat una nota en la qual s'especifica el règim d'audiència, que serà posat en vigor a partir de la setmana vinent.

L'Estatut base

Bilbao, 16. — S'han reunit a la Diputació les comissions gestores d'Alava, Navarra, Guipúscoa i Biscaia per tal de tractar de l'acoblament de l'Estatut base a les normes constitucionals i decret del 8 del corrent. Acudiren a la reunió diversos alcaldes que havien patrocinat l'Estatut d'Estella, el qual queda fora dels preceptes constitucionals.

La emissió d'alcaldes fou invitada a prendre part a les deliberacions i a exposar els seus desigs. Els alcaldes es manifestaren disposats a col·laborar en la redacció del nou Estatut. Es nomenà una Comissió constituïda per quatre representants de les comissions gestores i tres alcaldes.

Es molt comentada la iniciativa d'aquests alcaldes, puix que entre ells i les Comissions gestores existien grans discrepàncies que semblava que han estat solventades.

"PAVO REPUBLICANO", TANMATEIX
Val més menjar poc i païr bé.

Informació política

PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

Conferència al Centre Catalanista Republicà del Poble Nou

Per a demà, divendres, el Centre Catalanista Republicà del Poble Nou (Lluís, 221) ha organitzat una conferència a càrrec de l'advocat Emili Colom sobre el tema "El moment actual dels catalans". L'acte començarà a les deu de la vetlla.

A la Joventut del Poble Nou

A l'objecte de crear amb tota urgència, a la barriada del Poble Nou, la Joventut Catalanista Republicana, adherida al Partit Catalanista Republicà, s'ha convocat tots els que hi estiguin interessats a la reunió que tindrà lloc al local del Centre Catalanista Republicà (Lluís, 221) el proper dimarts, dia 21, a dos quarts de deu del vespre.

Agrupació Catalanista Republicana d'Altafulla-Tamarit

L'Agrupació Catalanista Republicana d'Altafulla-Tamarit, adherida al Partit Catalanista Republicà, un cop celebrats els treballs conduïts a la seva definitiva constitució, es prepara a inaugurar oficialment el seu estatge social. Compta ja amb un bon estol de socis, la qual cosa assegura una activa tasca de proselitisme a favor de l'ideari d'Acció Catalana Republicana i l'esmentada localitat i ciutat properes.

L'acte d'inauguració s'ha assenyalat per al dimarts dia 14 de l'actual, a la tarda. N'ompliríem detalls. De moment podem avançar que hi prendran part elements del Partit de Barcelona i Tarragona.

Conferències de diputats castellans

El vinent dissabte i diumenge a la nit tindran lloc, al Centre Republicà, de la Porta-tercera, sengles conferències de la diputada a les Corts Constitucionals, senyora Clara Campomar, i del cap de la minoria progressista, Joan Castells-Santos. La senyora Campomar dissertarà sobre "La mujer i la República", i el senyor Castells-Santos sobre el tema: "El proceso de la democracia en relación al momento político".

Canvi de local de "Nosaltres Sols"

"Nosaltres Sols" ha traslladat el domicili social al carrer del Pí, número 7, principal.

Proximament tindrà lloc, al nou estatge, un acte inaugural, per a la celebració del qual compta amb elements prestigiosos del nacionalisme integral, afectes a l'ideari radical de "Nosaltres Sols". La comissió organitzadora d'aquest acte donarà detalls, oportunament, del programa a desenvolupar.

SEGIMON ROVIRA

IMPRENTA - ARTICLES ESCRITORS

RAMBLA DE CATALUNYA, 62

PALESTRA

Conferències de formació nacionalista

"Palestra" ha organitzat les quatre sèries de conferències agrupades sota el títol general de "Formació Nacionalista", pensant principalment en les darreres promocions de la nostra joventut que durant la Dictadura es veié privada de tota propaganda patriòtica.

La primera sèrie serà sobre la història de la Generalitat de Catalunya, i el paper que ha jugat en tots els moments més importants de la vida del nostre poble, com per exemple, oposant-se representant l'esperit del nostre poble a l'hegemonia castellana al segle XV o bé dirigint la guerra de Separació contra l'Espanya de Felip IV.

La segona sèrie tindrà per objecte demostrar que, fins i tot en els moments que semblen de màxima decadència del nostre poble, ha persistit sempre el sentiment nacional català. Així, en Josep Maria Casassas parlà de la persistència del sentiment nacional durant el segle XVIII; en Carles Rahola, durant la Revolució Francesa i les guerres napoleòniques; i en Pere Coromines demostrà que a través de les lluites del segle passat hom hi troba via el patriotisme català.

La tercera sèrie, de la qual està encarregat En Rovira i Virgili, serà una història de la política catalana contemporània durant el període comprès entre la primera i la segona República espanyola. Equivaldrà, doncs, a una història del Catalanisme no sols interessant als joves, que sol de referència han sentit a partir de moviments tan importants com la Solidaritat Catalana, l'Assemblea de Parlamentaris, l'Estatut de l'Autonomia de l'any 1919, etc., sinó a tots els catalans que ensenyem que encara.

L'exemple dels altres pobles abans

oprimits i avui alliberats serà l'objecte de la quarta sèrie, a càrrec d'En Pere Gavarro i Josep Maria Batista i Roca. Explicar els processos d'oprimiment usats per Rússia, Polònia, Txecoslovàquia i Irlanda, per tal d'organitzar-se per a la lluita que els havia de conduir a la independència nacional, i els fets mateixos d'aquesta lluita, serà l'exemple que en aquestes conferències serà presentat al jovent català.

La segona de les conferències de formació nacionalista serà donada per En Serra i Rafols, sobre "La Generalitat davant l'hegemonia castellana al segle XV", el pròxim divendres, dia 18, a dos quarts de vuit del vespre, al local social de "Palestra" (Corts Catalanes, 592, pral.). Aquestes conferències seran públiques.

Una delegació a Poble de Segur

Dimenge passat la delegació de la Poble de Segur inaugurà les seves tasques culturals amb una conferència a càrrec de Joaquim Granados, secretari del Cercle d'Estatut Polític i Patriòtic de Palestra. Descabellà el tema: "La personalitat dels catalans i la cultura". La novella delegació, que compta ja amb més d'un centenar de socis, té un extens programa cultural i esportiu, que ha començat a portar a la pràctica amb molt d'entusiasme. L'acte de dimenge serví també d'inauguració al cursat de català que donarà el company Lluís Sales, element significatiu de la delegació de la Poble de Segur.

Agrupació Catalans d'Amèrica

Es recorda als associats i simpatitzants d'aquesta agrupació que la data darrerament acordada per a la vinent reunió fou la de dissabte vinent, a les deu de la vetlla, al mateix Centre de Dependents.

En aquesta nova assemblea han de quedar definitivament aprovats els estatuts de l'entitat, pel qual motiu se'ns prega posem de relleu la imprescindible necessitat dels catalans d'Amèrica d'assistir a l'esmentada reunió.

Noticiari

Ha estat curat el següent telegrama: "Fernando de los Rios, ministre d'Instrucció Pública, Madrid. Institut Zamenhof Barcelona el felicita cordialment per importantíssim ministeri que li ha estat confiat, i es posa a la seva completa disposició en tot el que pugui aportar per a implantar ensenyança Esperanto a les escoles." — Angel Valdepeñas, president; Josep Anglada, secretari.

Avui, a les deu de la nit, se celebrarà un miting de la Dreta-Liberal Republicana de Catalunya, al Casino de Les Corts (carrer de Cabanyes, 5 i 7). Hi prendran part els oradors següents: J. Ferrer Pastor, president del Casino Republicà de les Corts; doctor Joan Cros, president de la Joventut de la Dreta-Liberal Republicana de Catalunya; M. A. Pérez-Terol, secretari general de la D. L. R. de C.; F. de Solà Canizares i Josep M. Marqués.

L'Agrupació Barcelonista de la Unió Democràtica del Treball (Esquerra Obrera Nacional), ha establert al seu estatge social, carrer de l'Floridablanca, 5, baixos, davant el cinema Avenid, un servei de col·locacions, per mitjà d'una Borsa del Treball, on, gratuïtament, hom inscriu les ofertes i demandes de tota mena.

A la Joventut de la Lliga Regionalista de Gràcia, Ros d'Olanó, 6, avui, dijous, a les deu del vespre, Manuel Baste i Duran parlà, en conferència pública, sobre el tema: "L'actual missió de les joventuts".

Aquest vespre, a les deu, a l'estatge de la U. S. C., secció del districte II, Marqués del Duero, 101, tindrà lloc una conferència comentada, a càrrec del senyor Joan Prunós, el qual descabellà el tema: "Conceptes sobre socialisme".

Seguint la tasca iniciada dels regidors regionalistes aquesta setmana han estat organitzats les conferències següents sobre actuació municipal: "El municipi i la Beneficència".

Finalment, dissabte, dia 19, al Casal de la Barceloneta, el regidor Francesc Puig i Alfons tractarà el tema: "El municipi i la Beneficència".

VIDA SOCIAL

El Reglament de Treball al Port

Per considerar-ho de gran interès, més encara després dels comentaris que hi fa l'organització, que el qualifica de parcial i el declara la guerra — reproduïm a continuació el text del Reglament del Treball al Port, promulgat recentment:

Atendint: 1.º Que el poble de Barcelona venia rigint-se en matèria de treball de càrrega i descàrrega, recepció i entrega de mercaderies, per una ordenació peculiar suya, sancionada per la costumbre, la qual, a més, no constava generalment en contractes ni reglaments escrits, organització fou mantenida, salvo petites variacions, per les organitzacions paritaries, constituint un actualment el fons de la organització del treball precitat.

2.º Que en 12 de juny del corrent any 1931 fueron otorgadas nuevas bases de trabajo que alcanzaron efímera duración, por cuanto en 29 de julio siguiente fueron sustituidas por otras que se otorgaron separadamente entre varios elementos patronales y dos tintas agrupaciones obreras, con intervención del delegado de este Gobierno civil, señor don Manuel O'Felan y Correo.

3.º Que, con mayor o menor normalidad en el régimen del trabajo portuario, las bases precitadas estuvieron en vigor hasta el día 10 de octubre último, en cuya fecha se inició una grave paralización en los trabajos normales de este puerto, quedando en huelga muchas de sus llamadas "características" y en situación de gran anormalidad todas las demás, en términos que, después de diversos y repetidos conflictos parciales, las anomalías de la situación adquirieron caracteres de mayor gravedad, ocasionando que gran número de buques hubiesen de abandonar estas aguas sin descargar las mercancías consignadas a esta ciudad, haciendo rumbo en parte a otros puertos nacionales, y en parte por lo menos igual, si no superior, a puertos extranjeros.

4.º Que dicha paralización del trabajo en el puerto de Barcelona hubo de representar hondamente en el hinterland próximo e incluso en el más lejano, llegando a producir una crisis que pudo ser gravísima en las industrias cuyas primeras materias tienen entrada obligatoria o preferente por vía marítima, las cuales se hallaron por falta de dichas primeras materias en peligro inminente de paralización absoluta, crisis que afectó también a la seguridad de algunos servicios públicos de interés general, produciendo también notorias alteraciones en el régimen normal de fletes.

5.º Que planteada la crisis en la forma expuesta y repercutiendo ya intensamente en el orden público, las bases de que queda hecho mérito en el Atendido 2.º, vulneradas ya de hecho, fueron denunciadas a este Gobierno civil, dándose por terminada su vigencia por las entidades que componen las Secciones del Puerto de Barcelona.

6.º Que es un hecho desgraciadamente tan cierto como público, que por la actividad ilegal en que se habían colocado algunas entidades corporativas e individuos afectos al trabajo del puerto, dejó de actuar en las cuestiones relativas al mismo, y desde hace muchos meses, la Comisión mixta, único organismo legal calificado para conocer de los conflictos y cuestiones suscitadas por causa de dicho puerto, o entre los elementos a él afectos, debiendo intervenir por su relación directa con el orden externo y seguridad de las personas, no menos que por superiores motivos de salud pública, este Gobierno civil.

7.º Que resultos de momento los problemas planteados por la crisis expresada, e interin no se restituya como legalmente es debido, demanda asimismo el interés público, a los organismos competentes el conocimiento de la precitada organización del trabajo portuario, es inexcusable la fijación de reglas que por durante este periodo, por breve que sea éste, aseguren con las necesarias garantías de una parte la normalidad portuaria, cuyo interés general es imposible desconocer; de otra, el imperio de los principios jurídicos básicos de libertad de trabajo y asociación, y de otra, finalmente, el respeto y mantenimiento de los respectivos derechos y deberes de todos los interesados, así como también aquellas prevenciones y disposiciones que si bien no obligatorias por la ley vigente se hallan establecidas por consuetud o por convenio tácito o expreso en beneficio de determinados elementos portuarios. Por tanto, de acuerdo con la Delegación Regional del Trabajo, e interin no se establezcan por autoridad u organismo más competentes, o con intervención directa de los mismos, las reglas necesarias para la regulación del trabajo en el puerto de Barcelona, se dispone la observancia de las reglas y prevenciones siguientes:

- 1.º El trabajo en el puerto de Barcelona se divide en las siguientes Secciones, que conservarán el nombre consuetudinario de "Características portuarias":
  - A. Carbón mineral.
  - B. Carbón vegetal.
  - C. Algodón.
  - D. Madera.
  - E. Macips o faquines de tierra.
  - F. Macips o faquines de mar.

G. Carretilles eléctricas, H. Confrontas, I. Pesca salada. Quedan excluidos totalmente de las características ordinarias del trabajo portuario los empleados y obreros de toda clase dependientes directamente de la Junta de Obras del Puerto, los cuales se regirán a las órdenes del ingeniero director, por sus reglamentos y convenios especiales, con separación absoluta de todos los demás estamentos portuarios.

Igualmente quedan exceptuados de estas prevenciones, y no se consideran comprendidos en ninguna de las características expresadas, los individuos de las dotaciones de los buques en todas sus clases y en general todos aquellos que están sujetos al fuero de Marina o a la jurisdicción del Ministerio de dicho ramo o de sus autoridades.

Segunda: Se mantiene el censo general que se formó en este puerto en virtud del bando de... de 1931.

De este censo serán eliminados todos los inscritos que tengan antecedentes penales, o sean luego procesados, y aquellos que, según informes debidamente controlados, no reúnan las condiciones debidas para el trabajo portuario. Asimismo serán eliminados los que hayan cometido o cometido coacciones contra la libertad del trabajo o perturbado el régimen y disciplina del mismo, y los que aparezcan directa o indirectamente complicados en cuestiones de contrabando, de alteración de orden público o resulten hallarse a sabiendas en relación directa de encubridores de objetos hurtados o con contrabandistas.

Contra las exclusiones practicadas en virtud de la presente, se dará recurso por los procedimientos ordinarios ante el organismo competente. En las que se formulen con posterioridad, serán oídos previamente los interesados por un término de ocho días.

Para la debida regularización del censo constará ésta para cada individuo de tres fichas, a saber: la filiación, la de aptitud y laboriosidad y la de antecedentes; todas ellas con la fotografía del interesado, así como las demás circunstancias precisas para identificar su personalidad y domicilio. La segunda y la tercera tendrán carácter reservado y no podrá expedirse certificación de las mismas, más que a petición del interesado o por disposición de los Tribunales, o de la Delegación del Ministerio de Trabajo y Previsión.

Tercera: Para cada característica se formará el censo del trabajo, del cual formarán parte todos aquellos obreros correspondientes a cada característica que resulten inscritos en el censo general. El censo del trabajo se dividirá en tres cupos o Secciones, con preferencia entre sí.

Cuarta: Dentro de cada característica, y sin perjuicio de la libertad de contratación, serán censados por el orden de preferencia siguiente:

- 1.º Los especializados en el trabajo de la característica respectiva.
- 2.º Los que tengan mayor antigüedad en cada especialidad.
- 3.º Todos aquellos inscritos en el censo y que no estén excluidos del mismo.

Quinta: Serán excluidos del censo de trabajo y no tendrán, por tanto, preferencia alguna:

- 1.º Los que, aun teniendo las condiciones requeridas, pertenecan a otro ramo de la industria o del comercio que no sea exclusivamente portuario.
- 2.º Los que resulten ineptos para el trabajo en la característica de su respectiva especialidad.
- 3.º Los que suiren con frecuencia impedimentos en el trabajo.
- 4.º Los que por sus condiciones de carácter, falta de compañerismo o de disciplina, perjudiquen a la debida organización del trabajo o a la armonía entre los afectos al mismo.

Todas las exclusiones deberán ser aprobadas por el organismo social competente o, en su defecto, por este Gobierno civil o su delegado. En los casos de ineptitud por enfermedad y accidente, las prevenciones de este artículo se entenderán sin perjuicio de los derechos legales y de los subsidios establecidos o que se establezcan para los propios casos, mediante que sean procedentes con arreglo a derecho.

Sexta: Dentro de cada característica, y en el caso de que el número de los inscritos exceda de aquel que sea habitualmente necesario para efectuar el trabajo de la misma, se procurará por el estamento patronal que el trabajo que le repartido entre los obreros del cupo preferente de cada especialidad, al objeto de que, en defecto de trabajo para todos los inscritos en él, puedan efectuar tres jornadas completas por semana.

Quedan exceptuados de esta regla los confrontas, quienes serán siempre de la confianza absoluta del patrono y libremente elegidos por el mismo.

Los individuos inscritos en el censo que no formen parte de la característica preferente, ingresarán en la misma por orden riguroso de inclusión, cubriendo las bajas que se produzcan. Cuando se inscriban mayor número de obreros que los necesarios para las atenciones normales del trabajo, se formarán nue-

vamente los tres cupos, con arreglo a lo prevenido, en el artículo segundo.

Séptima: Dentro de la norma de la regla que precede, se procederá por vía de libre contratación con arreglo a las prevenciones siguientes:

A) El obrero percibirá íntegramente el jornal usual, el cual no será inferior a los que consten en la relación que se une al presente, salvo siempre su modificación por acuerdo autorizado por la Comisión mixta y en el interin de la misma no funcione plenamente por este Gobierno civil.

B) El capataz, "cap de colla" o "conductor laboris" no podrá percibir, aunque sea voluntariamente por parte del obrero, comisión ni remuneración alguna sobre el jornal o haberes devengados por horas extraordinarias.

La infracción de esta prevención, en caso de reincidencia, podrá implicar, para el capataz y para el obrero, la exclusión del puerto, debiendo devolverse en cada caso las cantidades recibidas, que serán entregadas al mismo obrero, y si mediare culpa de éste, al fondo de subsidio de invalidez o paro forzoso.

Octava: La contratación para el trabajo sólo podrá efectuarse en los lugares que se expresan en el artículo 10 para cada característica. Queda expresamente prohibida la contratación en todo otro lugar y hora distinta de las que se dirán, aunque consuetudinariamente o por disposición de cualquier autoridad se hubiesen utilizado al efecto, con anterioridad a la publicación de estas normas, otros lugares u horas de contratación.

La infracción de este artículo implicará la exclusión del puerto, salvo el recurso ante el organismo paritario competente.

Novena: Para poder ser admitido todo obrero a la contratación, será requisito indispensable la presentación del correspondiente carné censuario expedido por este Gobierno civil. El gobernador civil queda facultado para inspeccionar, por sí o por las personas en quienes delegue, todas las operaciones de contratación y pago de jornales.

Décima: La contratación se efectuará... de la mañana y, en caso necesario, de... las horas de la tarde, precisamente en los locales que se señalen para cada característica.

Faqueses bordo: Muelle de la Barceloneta, entre los ringlados 1 y 2. Madera: Muelle del Depósito, cerca del edificio de pescadores.

Algodón: Muelle del Depósito, entrada por el muelle de España, entre el edificio de máquinas y la Casa de Socorro.

Cereales y Carretilles eléctricas: Muelle del Depósito, frente a los almacenes generales de comercio.

Carbón vegetal: Zona detrás de la Comandancia de Marina. Carbón mineral: Zona final del muelle de San Beltrán.

Pesca salada: Zona de entrada al muelle de Barcelona.

Undécima: Se fija el cupo procedente de cada característica al tipo siguiente:

Faqueses bordo. Faqueses de tierra. Madera. Algodón. Carbón vegetal. Carbón mineral. Cereales.

Este cupo será revisado cada quince días, y después de un mes que se señale como término de dicha revisión podrá ser ampliado o reducido, según las necesidades del trabajo portuario.

El segundo cupo censuario constará habitualmente de la mitad de individuos que el precedente, pudiendo concurrir a los lugares de contratación; el resto del censo o cupo tercero serán llamados por medio de avisos en la Prensa o por otro medio adecuado de publicidad.

Duodécima: En los lugares de contratación y para el régimen del trabajo no serán tomadas en consideración otras circunstancias que las que aparezcan en el censo portuario sin distinción entre las diversas sociedades y asociaciones que formen los individuos censados. Toda infracción de esta disposición podrá ser causa de exclusión del censo, salvo las excepciones que por distintos convenios entre los estamentos patronal y obrero se establezcan ante el organismo competente y en su defecto ante el Gobierno civil.

Décima tercera: Se mantiene con carácter general el subsidio para los obreros en paro forzoso, para la vejez, invalidez y viudedad, sin introducir variación alguna en el régimen consuetudinario en el Puerto.

Los Montepíos administrarán sus fondos con arreglo a sus estatutos, debiendo dar puntual cumplimiento a las prescripciones del R. D. de 10 de marzo de 1933, y demás preceptos legales vigentes sobre el particular, a cuyas disposiciones quedan expresamente sometidos sin que pueda prevalecer en contrario ningún otro acuerdo o disposición.

El subsidio al paro forzoso que consiste en las contribuciones patronales de dos pesetas por jornal satisfecho, deberá ser administrado por una Comisión compuesta por el mismo número de patronos y obreros, presidida por un delegado del Gobierno civil.

Podrá constituirse una Comisión

para cada característica, al cual dentro del término de quince días deberá formalizar sus reglamentos de organización, administración y pago. Sólo tendrán derecho al subsidio del Montepío los obreros afectos a los mismos, y al subsidio al paro forzoso los que figuren en el cupo preferente del censo portuario sin distinción entre sí.

Décima cuarta: No tienen derecho al subsidio por paro forzoso:

A) Los que trabajen dos jornadas completas por semana o en horas extraordinarias cuya remuneración sea equivalente a dos jornales.

B) Los que perciban cualquiera otra remuneración de trabajo o tengan otro medio de vida o exploten un negocio o industria, aunque sea a nombre de sus familiares en cuya compañía vivan.

C) Los que disfruten de cualquier otro subsidio.

Décima quinta: Los inscritos en los demás cupos censuarios se consideran obreros eventuales y por tanto sin derecho al subsidio por paro forzoso.

Décima sexta: Las empresas generales de medios de transportes, incluso carretilles que no resulten oficialmente adscritas a empresas o asociaciones determinadas, deberán prestar sus servicios al que los solicite, sin otra preferencia que la de la antelación en el encargo.

Décima séptima: Las empresas navieras que efectúen sus operaciones por administración directa y con personal fijo continuarán como hasta el presente sin introducir variación alguna en su régimen, salvo siempre las disposiciones legales aplicables.

Décima octava: Los capataces o "caps de colla", no considerados habitualmente en este puerto como obreros, continuarán con su régimen especial, salvo siempre las modificaciones que en vista de las circunstancias se consideren procedentes.

Décima novena: Los capataces intensificarán en lo posible la inspección legal del trabajo a bordo y en tierra de conformidad con las características especiales del puerto, solicitándose en su caso de los altos poderes del Estado las oportunas disposiciones.

Vigésima: Para el mejor régimen y aplicación de estas prevenciones generales y mientras no se haya reanudado el régimen legal, se constituye con carácter consultivo y asesor una Junta provisional de estudio del régimen portuario que presidirá el gobernador o su delegado, formando parte de la misma el delegado regional del Trabajo, o su representante. El ingeniero director de la Junta de Obras del Puerto. Un representante de cada una de las diversas asociaciones patronales y otro de cada una de las diversas sociedades obreras debidamente constituidas. Los patronos o empresas patronales no asociados, así como los obreros que tampoco lo estén, para los efectos de este artículo, se considerarán como asociaciones designando respectivamente un representante.

Podrán existir uno o más secretarías que actuarán conjuntamente, siendo designados, si fueran tres, uno por el gobernador civil, y los otros dos por los respectivos estamentos patronal y obrero.

Bajo las mismas normas preventivas en este artículo y con el mismo carácter consultivo y asesor, podrá constituirse una junta para cada característica.

Vigésima primera: Las prevenciones que preceden tendrán un carácter provisional y se entenderán derogadas de derecho totalmente, o parcialmente según proceda:

A) Inmediatamente que entren en funciones las comisiones mixtas.

B) Aun sin concurrir al requisito prevenido en el apartado anterior, siempre que lo disponga el gobernador civil o una autoridad superior.

Su vigencia no podrá ser superior a seis meses, salvo prórroga.

Vigésima segunda: Quedan en vigor respecto de duración de jornada, trabajo en horas extraordinarias, salarios y subsidios las bases de trabajo convenidas en 29 de julio último. Dichas bases se aplicarán con carácter general a todos los obreros portuarios en cuantos resulten adecuadas.

Vigésima tercera: Son aplicables en todo caso las disposiciones legales vigentes y la ley de 21 de los corrientes, en cuanto sean pertinentes al trabajo a jornal en el puerto de Barcelona.

CRUCIFIXOS

JOAN SERRA

Canuda, 33 Telèfon 17207

L'inacabable conflicte del Port

Ahí al matí, a l'hora de començar, es van formar, al moll de Ponent, els rotllons d'obres dedicats a la descàrrega de carbó mineral; es mantingueren en l'actitud observada aquests últims dies, i es negaren a ésser contractats pels capataces de no restablir-se el torn d'acord amb les llistes facilitades per ells.

El conflicte va plantejar-se quan dels obrers que havien treballat durant l'última vaga, només seguien presentant-se a la plaça uns seixanta, ja que els altres, per diverses causes, han deixat d'acudir al moll de Ponent per dedicar-se al treball característic d'aquell sector del port.

Aquestes desercions han fet que els antics obrers estiguin en majoria

Curseos i conferències

—Avui, dijous, a les deu de la vetlla, a l'estatge de la Joventut Democràtica Federal, del districte sisè (St. Antoni Abad, 15), el senyor Grasales donarà una conferència dedicada a la dia Joventut, sobre: "Els espectacles públics a través de la història". Hi prendrà part també, el secretari de la sudista Joventut, Bonaventura Viladomat, el qual dissertarà sobre el tema: "Acció a seguir per la Joventut Federal del districte sisè".

—Seguint el cicle de conferències organitzat pel Col·legi de Practicants en Medicina i Cirurgia, avui, dijous, a les deu del vespre, tindrà lloc al seu local, carrer de la Unió, número 8, principal, la segona conferència, que anirà a càrrec del secretari del Col·legi Oficial de Metges d'aquesta província, el doctor Melcior Parizias, el qual dissertarà sobre el tema "Traumatismes oculars".

ria i, per tant, que es trobin en condicions de fer prevaler sobre els altres les seves pretensions perquè torni a establir-se el torn de treball que s'havia implantat abans de produir-se l'últim conflicte portuari.

L'horari de treball a les fleques

La Societat d'Obrers flequers "La Espiga" (U. G. T.) ens prega fem públic que davant l'actitud adoptada per alguns patrons flequers resistint-se a complir l'horari establert pel Consell Provincial del Treball, prega a tots els obrers de la professió que s'abstinguin de començar la jornada abans de les cinc del matí, per tal d'evitar les sancions que s'aplicaran en el cas que es comprovin les infraccions del dit horari.

Els mestres i la U. G. T.

Havent quedat constituïda la Comissió organitzadora de la secció de Treballadors de l'Ensenyança de Barcelona i província, afecta a la Federació Nacional del mateix nom (U. G. T.), es posa a coneixement de tots els simpatitzants amb la idea que envia la seva adhesió al domicili social, Passatge de la Pau, 2.

El Sindicat de Transportes

El governador civil va rebre una comissió del Sindicat de Transportes de la Confederació Nacional del Treball, la qual li demanà que s'adonés l'ordre de poder obrir l'estatge social.

El Sindicat Mercantil

El Sindicat Mercantil de Barcelona convoca totes les juntes de secció, delegats, comités i militants a la reunió d'orientació de la nova estructura orgànica a adoptar per aquest Sindicat. D'acord amb les noves normes d'organització acordades en l'últim Congrés de la C. N. T., i ratificades pel celebrat últimament pels Sindicats de Barcelona. Tindrà lloc demà, divendres, dia 18, a dos quarts de deu del vespre, al local social, carrer de Sant Honorat, 7, principal.

Oportunament es convocarà tots els afiliats a una assemblea general extraordinària.

Una conferència sobre Carles Marx

Seguint la tasca cultural empresa per l'Ateneu Popular del districte IV, avui, dijous, dia 17 del corrent, a les deu de la nit, al seu estatge social, carrer de la Verge del Pilar, números 16 i 18, el senyor Francesc Canizares donarà una interessant conferència pública, la qual versarà sobre "A través de Carles Marx; el que resta del marxisme en les modernes tendències socials".

Els obrers de la casa Vidua de Ferran Carner

A petició dels obrers acomiadats de la casa Vidua de Ferran Carner, el Departament d'Economia i Treball de la Generalitat ha

LA SESSIO DE L'AJUNTAMENT

Després d'un llarg debat, s'accedeix a augmentar la consignació al Foment d'Obres i Construccions pel contracte de neteja. — Les responsabilitats de l'Exposició. — El dot de la modista. — La guerra dels taxis

Què passava o què havia de passar ahir a l'Ajuntament? A l'entrada s'havien adoptat precaucions i es vigilava els que entraven; però el curios era que el públic de taxistes que havia omplert la tribuna no pertanyia pas a la Confederació. Era un públic de taxistes oprimits. Què havia passat? Es deia que seria presentada una proposició referent a la qüestió dels taxistes i es deia que les minories s'hi afegirien i que quan seria hora de votar la majoria abandonaria el regidor escatològic a la seva sort — més aviat a la seva desgràcia. Què succeïa aleshores?

A tres quarts de set menys quatre minuts entren els senyors Cabré, Casals i Puig i Alfonso, i tot seguit el senyor Llopart. I quatre minuts després el senyor Casanoves, radiant, amb un gran clavell vermell menys radiant que ell i salutà la premsa. Clavell vermell de sang, qui serà l'executut? Tranquil·litzi el lector. A darrera hora vindrà l'indult. La sessió, però, serà llarga i laboriosa. No en va som una república de treballadors. No obstant, el senyor Giralte ha dit que el diu citats uns amics per a prendre cafè. No dia, però, quin dia ni a quina hora.

A tres quarts de set entra el doctor en escatologia. Expectació i alegria entre el públic.

El senyor Casanelles apareix amb una veritable biblioteca d'expedients; el senyor Bausili, amb una parada de papers; i el senyor Alomar, amb aquella cabellera de savi de pel·lícula, retallada i sense prestigi. A una de les portes hi ha el senyor Escrig, "candidato estudiant" derrotat, segurament per fer-se càrrec de com ho hauria fet si n'hagués sortit amb vida.

A un quart de vuit entra el senyor Comès, i cinc minuts després sona la campaneta i el senyor Pi i Suñer fa el seu vuit característic i queda llegida i aprovada l'acta i es passa al

UNA ESMENA

A aquest dictamen hi havia, també damunt la taula, una esmena dels senyors Amat, Brasó, Bausili i Segarra, interessant:

a). — Que la part relativa al contracte de neteja pública i regis de la ciutat, la clàusula tercera relativa als acords que pugui pendre l'Ajuntament respecte a la lletivitat de l'article 12 del contracte de 1925, passi a ésser la primera.

b). — Que l'esmentada clàusula quedri redactada com segueix: "L'Ajuntament no pot reconèixer la totalitat del crèdit relatiu a la revisió de preus del contracte de neteja pública i regis de la ciutat, per considerar improcedent, en aquest cas, l'aplicació integral de l'article 12 del contracte de 1925."

c). — Que les altres clàusules d'aquest dictamen quedin redactades com segueix:

"Segona. — Que havent-se omplert per la Subdirecció de Salubritat, la revisió de preus amb referència a la contractació de neteja pública i regis que té l'Ajuntament amb l'entitat "Fomento d'Obres y Construcciones, S. A.", s'aprovi l'informe facultatiu que figura en l'expedient, solament en la part que es refereix a millores que resulten percep el personal.

Tercera. — Que de conformitat amb l'informe de la Comissió d'Hisenda, la quantitat que resulti per aquest concepte, s'apliqui a la part de crèdits reconeguts en el pressupost de l'any vinent.

Quarta. — Que l'augment de cost anual de la contractació de neteja i regis de la ciutat, que serà únicament el corresponent a millores atorgades al personal, es tingui en compte en fixar la quantitat que ha de figurar en el pressupost de l'any 1934."

El senyor BAUSILI s'alça i estudia l'esmena. Explica els antecedents de la cosa i com tot ve de les demandes d'augment dels obrers presentades el mes d'agost i que tingueren per resultat l'aprovació d'unes bases de comú acord entre l'empresa concessionària, la representació obrera i una delegació de l'Ajuntament, les característiques essencials de les quals foren les següents:

Augment del jornal malin de 10 a 12 pessetes diàries; b) Concessió d'una festa descal retribuida; c) Establiment d'una assegurança de malaltia que assegurí el jornal sencer durant el primer mes de malaltia i mig jornal els dos mesos següents; d) Reducció de la jornada a set hores en el personal que treballa a les claverues.

Considera justes les demandes per l'augment en el cost de la vida, però creu que això no ha d'influir en els preus unitaris que es vol fer pagar a l'Ajuntament, sinó tan sols en la part referent als obrers.

S'ha de tenir per a les societats encarregades d'aquests serveis, diu, les mateixes consideracions que es mereixen els altres ciutadans, consideracions que no han d'estar exemptes de la severitat necessària per a corregir, per igual, possibles eventuals abusos.

El servei de neteja de la ciutat es paga a raó dels respectius preus unitaris que per cada categoria de carrers es fixa en els preus suposats adjunts al contracte. Segons informe dels tècnics, aquests preus unitaris viden integrats en 50 per 100 per a jornals i en 50 per 100 per al servei d'interessos i amortització de la maquinària adquirida pel concessionari, pel cost del material d'exploació i de renovació i pel benefici de l'empresa.

I no és tot i que es revisin els preus que paga la ciutat en la part afectada per l'augment de jornals — a la qual cosa no tindrien res a objectar — bé que la Comissió, basant-se en una clàusula d'un contracte fet per la dictadura, proposi aplicar el coeficient d'augment dels salaris a la totalitat del preu unitari, co que, tenint en compte que els materials representen el 50 per 100 del contracte, significaria fer un present al concessionari de prop de mig milió de pessetes a l'any.

La lletra estricta de la clàusula 12 és francament contrària a l'Ajuntament. L'esperit depèn de les circumstàncies que concorren en el moment en què s'apliqui. Algunes vegades, l'augment de jornals coincideix amb l'augment de preu de materials i, aleshores, fora justa l'aplicació de la clàusula tal com està redactada. Però, en altres ocasions, com la present, la corba de jornals no coincideix amb la de moviment de preus dels materials i, aleshores, l'aplicació de la clàusula tal com està redactada, representaria un present al contractista, completament injustificat.

Per raons d'equitat, de justícia i de dret que considerem molt per damunt de la lletra escrita del contracte, no podem votar — diu — el dictamen en la forma que proposa la majoria.

El senyor CASANELLES li contesta que amara que el dictamen l'hagi presentat la Comissió de Governació no és pas un dictamen de la Comissió de Governació presentat en nom de les bases presentades pels obrers el mes d'agost. L'Ajuntament hi accedeix i es porten en negociacions amb la Companyia. El diu contractat amb la ciutat el senyor Bausili, que diu que respecta les empreses. No; ell creu tot el contrari, que no s'han de respectar. El con-

tracte actual és lleoní però ella no hi tenen cap culpa. Fou prorrogat durant la segona dictadura i la prorroga fou votada pels homes de la Lliga (el senyor Santamaría demana la paraula (?)). Ella volien anar a la revisió, però la Junta de Caps cregué que no es podia fer i aleshores presentaren un altre dictamen que creuen que portarà a la rescissió del contracte. Examina després la lletra de la clàusula 12 i diu que els regidors de la Lliga, sempre tan complidors de la llei ara volen ésser revolucionaris. Ell no hi té cap inconvenient, però creu que no seria just perquè creia una responsabilitat per tot el Consistori. Mentre no es declarés l'estat de guerra no es compliria la llei i, per tant, complir el contracte amb el Foment. De l'esmena accepta que la clàusula tercera passi a primera.

(El Sr. Bausili demana la paraula.)

El Sr. VENTOS explica la situació de l'Ajuntament davant el conflicte; com foren nomenats els Srs. Duran i Guàrdia, Casanelles i ell per a examinar les bases dels obrers, que eren molt exagerades (1) ja que demanaven quinze dies de vacances cada any (11) i alguns quinze pessetes de sou (11). Diu que ja des del començament de les negociacions ja tractaren de convèncer l'empresa que es limités a cobrir els augmentos, però l'empresa sabia que hi havia la intenció de declarar l'estat de guerra i, aleshores, exigí el compliment de la clàusula número 12: Si ara no es compleix, serà donar armes a la companyia. És veritat que es perjudiquen els interessos de la ciutat; però la culpa no és nostra. És de l'Ajuntament de l'any 1925; però el 1930 els elements de la Lliga votaren la prorroga del contracte per deu anys i per això ara el contracte té més força. Diu que un 50 per 100 correspon als obrers que van fer la vaga i l'altre no és solament de materials, sinó també a jornals de conservació d'edificis. Si la vida s'ha pujat, afirma, els materials també han hagut de pujar. Acabarà dient que han d'anar a una tasca dolorosa, però la minoria regionalista és la morsa del contracte. Les minories poden cridar, però la majoria és la que ha de complir els acords.

El Sr. SANTAMARIA: No hauria intervingut en la discussió més que per donar el seu vot favorable al dictamen; però en el Consistori es fa sempre un paper d'afirmacions com més antigues millor (és clar, com que ell ja no n'és de radical, això el molestava). Ell vota sempre segons la seva consciència i d'acord amb l'opinió pública. Però s'ha dit que l'Ajuntament anterior aprovà la prorroga per deu anys del contracte de neteja sense fer esment de les circumstàncies en què es feu, que eren com les d'ara, que si es presentés altre cop ell la tornaria a votar. Explica com anà la cosa, que l'Ajuntament havia d'indemnitzar la companyia pel material, pares, etc. per valor de més de sis milions i no hi havia un clau i en canvi al cap de la primera anada calia cap indemnització per la municipalització del servei. No considera lesu el contracte perquè té informes del Col·legi d'Advocats. Estranya que la minoria regionalista el trobi lesu (el Sr. PELLICENA diu que no) en l'esmena del Sr. Bausili. Si l'hagués cregut lesu, ell ja no hauria portat la prorroga. Votà contra l'esmena i contra l'extrem tercer del dictamen i a favor de tota la resta.

El Sr. BAUSILI dirà positiuissim paraules per dir que el 1925 la Lliga votà contra el contracte.

El Sr. CASANOVES: Per què el fieu prorrogar, doncs?

El Sr. BAUSILI: Ja en parlarem (Déu meu! en parlarem!) quan vulguen (sh!) Parla el que ha explicat el Sr. Santamaría i el Sr. Ventós demana la paraula.

Es donà per rescindit el contracte amb la Junta de Ciències Naturals i els dels passos a nivell i avui hem d'esser respectuosos. Diu que anirà al fons de l'assumpte i hi va. El senyor Ventós ha dit que el 50 per 100 es refereix a la vaga; però l'informe diu el contrari. Quant a la puja de preus de materials, comença de llegir una llista de coses que han baixat de preu tan llarga, que els regidors li pregunten que per compassió acabi. I al cap d'una estona d'anar acabant, acaba.

El senyor PELLICENA recull les paraules del senyor Ventós per defensar les diverses minories i majories que ha tingut la Lliga a través dels temps i dels ajuntaments.

El senyor VENTOS contesta al senyor PELLICENA un cop el senyor Giralte li ha cedit la paraula, i després al senyor Bausili. Diu que si els casanoves han baixat de preu el material de tractació en el qual hi ha gran part de material, hi puja.

El senyor GIRALTE diu que poc ha d'afegir en aquest debat, que ja resulta una mica llarg. La minoria radical està perfectament representada dintre les tres comissions que intervenen en l'assumpte i a més ha passat a l'Hisenda, on el regidor que us parla ha estat de manera profeta. Han de rebutjar l'esmena Bausili perquè "si tal vegada el senyor Bausili està en poder d'arguments determinats que puguin fer una certa impressió al Consistori, ell en la discussió a l'Hisenda va tenir la fortuna d'impressionar la Comissió i el senyor Bausili amb arguments que fan més que impressionar, perquè es treballen amb el dictamen fet i es complia la promesa feta als obrers". La minoria votà contra l'esmena.

El senyor BAUSILI rectifica. No s'ha convocat; insistia que es va a fer en present de mig milió. El senyor Ventós fa equilibris amb el preu de la benzina i el que caldria cercar que vingues la descomposició dels preus unitaris, que els tècnics no la tenen. Fins que vingui aquesta descomposició ella mantindran l'esmena.

El senyor COMES diu que es passarà a votació l'esmena, i ho enceta. Es passa a votació l'esmena.

Quan ja s'ha fet la votació entra el senyor Jover movent i s'hi convoca i l'esmena s'aprova per 11 vots contra 9.

El senyor CASANOVES diu alguna cosa del senyor Maynés.

El senyor COMES. Ara al dictamen. Es podria votar en bloc. El senyor Santamaría vota contra la base tercera, la Lliga contra tot el dictamen i els altres a favor.

I s'aprova el dictamen.

VINT PLACES

S'aprova després un dictamen de Provisions proposat: primer, que per les raons exposades en el cos del dictamen s'augmenti en vint places mes la plantilla de vigilància i neteja de mercats, en el pròxim Pressupost; segon, que mentre no tingui realitat el que es disposa en l'extrem anterior, i per tal que els serveis de vigilància i neteja de mercats siguin degudament atesos, es nomenen, amb caràcter interí i com a temporers, vint mossos de Morat, la qual cosa tindrà lloc previ assenyalament per la Intervenció municipal, de la consignació amb càrrec a la qual haurà de percebre el sou el personal el nomenament del qual es proposa.

GUARDERIA DE NENS

S'aprova també un dictamen de Governació (Sanitat i Beneficència) proposat: que a fi de poder acabar l'habilitació dels locals de l'antiga Hospital de la Santa Creu per convertir-los en guarderia de nens, tan necessària en aquella barriada, se destini la quantitat de 12.000 pessetes.

URBANS NOUS

Entren als dictaments del dia i se n'aprova un proposat que amb caràcter temporari, de conformitat amb l'acord consistorial de 7 d'octubre darrer, es nomenin guàrdies urbans amb el sou anual de tres mil noranta quatre pessetes als individus següents, que reuneixen les degudes condicions per exercir el càrrec: Joan Peláez López, Valentí Jov Datària, Enric Mersaguer Tarragona, Albert Sanahuja Serra, Josep Oriol Alemany i Manuel Llorenç Rius.

PER AL DOT DE LA MODISTA

S'aprova després un dictamen del Negociat Central proposat: Que es concedeixi una subvenció de 1.500 pessetes per als fins benefici de la festa dedicada al dot de la modista i a socórrer obreres de l'agallat malales o necessitades, la qual festa tindrà lloc el dia 13 de desembre, amb plaça de la Diada de la modista.

EL REGLAMENT DE FUNCIONARIS

El projecte de Reglament de funcionaris queda damunt la taula a precs dels senyors Santamaría i PELLICENA.

El senyor PLA demana que les esmenes es presentin abans de dilluns, però el senyor SANTAMARIA diu que és poc i que es començarà quinze dies, a la qual cosa el senyor PLA accedeix.

LES VICTIMES DEL DEURE

Es concedeixen un donatiu per la quantitat de 2.000 pessetes als hereus legítims de l'inspector senyor Rubio, que perdé la vida en compliment del seu deure en els fets ocorreguts darrerament al carrer d'Urgell, i una subvenció de 1.000 pessetes a la vídua i filla del vigilant Antoni Marín, que resultà víctima en l'incident d'assalt del cinema "Avenida".

ELS NOMS DELS CARRERS

Es llegueix un dictamen que diu que, per articular el gros defecte que impliquen les duplicitats de noms, es doni el de Rubí de Rubí al carrer que és del de Mariana Pineda, a la barriada de Gràcia; el de Maurici Vilanova al carrer de la barriada d'Horta anomenat avui del doctor Robert; Via Augusta al carrer del Carril, i plaça de Gala Plàcidia a la formada per l'enderroc de l'antiga estació de Gràcia del ferrocarril de Barcelona-Sarrià. Que s'anuncii al Butlletí Oficial els canvis proposats, obrint el període de vuit dies per tal que els veïns i propietaris afectats per les modificacions esmentades puguin fer les reclamacions que estimin pertinents.

El Sr. ERMENGOL (de la majoria) pregunta si el carrer del Carril és el de Sant Gervasi, i el senyor VENTOS (de la majoria) li diu que és aquell tan ample que va a l'Avinguda del 14 d'Abri.

El Sr. ERMENGOL (de la majoria) pregunta si la de quedar damunt la taula.

El Sr. ERMENGOL diu en veu baixa que ha de fer significacions, i el Sr. VENTOS li respon que quedaran molts carrers verges i n'hi haurà per tothom. El Sr. ERMENGOL proposa que on diu Carril s'hi posi Carril (la majoria té les grans converses per articular la discrepància).

El Sr. COMES: Bé, i presenta una esmena? Respon: No.

El Sr. ERMENGOL diu que el senyor Casanoves... que s'aprovi el dictamen menys el nom del Carril.

El Sr. VENTOS li explica que hi ha vuit dies perquè el públic opini i els regidors poden opinar amb el públic.

El Sr. GIRALTE atura l'atenció del Consistori per fer un prec sobre la promesa de donar un carrer al senyor Giner de los Rios. Una cosa s'ha dit que se li donaria la

placa de Palau, altre la de Teatins. Parla de la nordalitat, aprer i amistos i cortesia consistorial pel malaganyat correccionalari.

El Sr. VENTOS contesta que no hi ha pas ganes de no retre-li homenatge; el Sr. ULLED intervé com a membre de la ponència i diu que mai no ha pogut aconseguir que se donés el nom de Giner a un carrer. Això el posa en situació difícil i el farà desistir.

El senyor VENTOS li contesta que peria i no ha anat a un den per cent de les reunions.

El senyor ULLED parlarà per una sentència rectificadora; no li dol l'aflicció de Ventós. Si no ha assistit a moltes reunions és perquè el senyor Ventós li havia promès, de comú acord, que s'ocuparia de l'assumpte; el no hi ha estat amb utes, doncs, fins en la lleialtat i embellerat del senyor Ventós.

El senyor PELLICENA. La minoria no té cap inconvenient a honorar el nom de Giner de los Rios, prova que ha votat el sou per a un Grup Escolar.

El senyor COMES. Amb la Comissió de Cultura.

El senyor VALENTI explica com a membre de la Comissió de Retolació, que aquesta està disposada a donar el nom de Giner a una plaça pública i que ja l'ha donat als jardins per a infants davant del Clot i a un Grup Escolar.

El senyor ULLED s'excusa amb la Lliga i contesta al senyor Ventós i diu que pel que fa a la Plaça de Teatins no conforma perquè ací no hi ha cap representant marroquí per defensar-la. Però, per damunt dels interessos del veïnat hi ha els de la ciutat.

Ely doctor Armandou va a l'obra amb la Lliga el doctor Alomar dona un consell al doctor Huguet. Com es veu, hi ha gran confraternitat entre els doctors.

Una o dues tauletes de VERAMON són suficients per a eliminar qualsevol dolor, per intens que sigui i retornar el benestar. És un calmant ràpid, segur, energic i lliure d'efectes secundaris.

PROPOSICIONS

Entre altres aprovades trobem les següents:

Una dels senyors Ventós, Puig i Alfonso, Samblancat i Casanelles. Que per la festa del "Gai", organitzada per l'Agrupació de Jardiners i Floricultors de Catalunya, la qual cosa a disposició de l'Ajuntament perquè se'n gaudeixi la beneficència municipal el total íntegre de la recompença, sigui aixecat a la Plaça de Catalunya, davant del brollador, un empostolat amb la il·luminació corresponent, el dia 24 del mes que sona.

Es cediran després una sèrie de pelans per actes a celebrar.

Una altra dels senyors Ventós, Ulled, PELLICENA i Vellid: Que pel festival a benefici de la Comissió de l'Associació de Pedagogues de Barcelona, que es celebrará divendres vinent, a la nit, al Teatre Barcelonés, l'Ajuntament acordi contribuir com anys anteriors amb la quantitat de 500 pessetes.

Una altra dels senyors Puig i Alfonso, Samblancat, Escot i Vellid: Que es doni permís a la Societat Colombià de Catalunya per a fer una avia de coloms el mig de la Plaça de Catalunya el dia de Nadal, a les onze del matí.

L'AJUT PER L'EXPOSICIÓN

Se n'aprova una altra dels senyors Bausili, Amat, PELLICENA, Llopart i Cabrer, que diu: En les darreres setmanes, en virtut de la proposició presentada en el seu dia per la Lliga Regionalista, l'Ajuntament, d'acord amb l'alcalde de Sevilla, havia procurat la presentació d'una proposició de llei signada i defensada per la representació parlamentària de Sevilla (capital de província) i de Catalunya, a fi d'obtenir la concessió del decret de 24 de març de 1931 que atorgava una subvenció durant deu anys als Ajuntaments de Barcelona i Sevilla per a compensar-los, en part, de les càrregues que pesen sobre ells a conseqüència de la celebració de les darreres exposicions, de reconegut interès nacional.

La recent modificació ministerial aconsella s'acudeixi al nou ministre de Finances amb el prec que representi la iniciativa primitiva consignada en el decret de març de 1931, en el sentit de presentar a les Corts el corresponent projecte de llei.

Per aquest motiu es proposa: Primer. Que s'adreci atenta comunicació al ministre de Finances exposant tots els antecedents de l'afet i reiterant la petició de l'Ajuntament. Segon. Que l'anterior escrit es posi a coneixement de l'Ajuntament de Sevilla. Tercer. Que en el moment oportú, però sense pèrdua innecessària de temps, els regidors que designi la Comissió de Finances es desplaçin a Madrid amb l'objecte de defensar puntualment les peticions de l'Ajuntament.

LA GUERRA TAXISTA

En aquest punt amb gran satisfacció per part del públic entra al saló de sessions la guerra taxista presentada per una proposició dels Srs. Solà, Segarra, Cabré i Vellid, proposició que dona lloc a un debat tan llarg que no ens veiem amb cor, donat l'hora avançada de la nit, a donar-ne la ressenya. A l'efecte de donar els nostres lectors hi trobaran els diferents episodis amb la promesa de tornàrhi la setmana que ve i les que calgui.

La sessió, després dels Preus i pregoneres, acaba a les onze de la nit i finalment aquesta ressenya a les dues de la matinata.

EL "QUI" NADALENO

A LA PLAÇA DE CATALUNYA

Sortint ahir els periodistes de conversar amb el senyor Casanoves — conversa, no declaracions de cap mena — foren deturats per la seva secretària, la senyoreta Rosa Maria Arquimbau, que els manifestà que el dia 24 s'anunciarà al mig de la Plaça de Catalunya un temple de flors en el qual s'enyorat del Club Femení d'Esports i altres entitats femenines vendrien, amb fins benèfics, rams de vare (qui) la planta de Nadal.

La venda serà des de les deu del matí a les deu de la nit.

De set a vuit del vespre es treballarà al temple i Reina dels Modistes i la seva Colla d'Antor,

DESPATX OFICIAL

que queda igualment llegit i aprovat en un altre sospi, per entrar a

ORDRE DEL DIA

I d'aquesta als dictaments que hi ha damunt la taula. El primer, referent a l'exempció de subhasta per contractar durant un any les obres de petita importància, sota el tipus de 1.700.000 pessetes, torna a la Comissió de Foment a prec del senyor Duran i Guàrdia.

LAUGMENT EN EL CONTRAC-

TE DE NETEJA

Es llegueix aleshores el següent dictamen de Foment damunt la taula des del 27 de novembre, a prec del regidor PELLICENA, proposant prendre els següents acords: amb referència a la revisió de preus feta en el contracte de neteja, conservació i higienització de la xarxa de claverues:

1. Que havent-se fet per la Subdirecció de Salubritat la revisió de preus a què l'Ajuntament ve obligat l'Ajuntament, en compliment de l'article 61 del plec de condicions del contracte que té l'Ajuntament amb l'entitat Foment d'Obres i Construccions S. A., per a la neteja, conservació i higienització de la xarxa de claverues de Barcelona, s'aprovi el dit informe facultatiu que amb els seus annexos figura en l'expedient, i del qual resulta que en el cost dels dies que per al que manca d'any, des del 1 d'agost (data del començament de l'augment), fins al 31 de desembre, manca la quantitat de pessetes 180.000,25;

2. Que de conformitat amb l'informe de la Comissió d'Hisenda, la dita quantitat s'apliqui a la part de Crèdits Reconeguts a formar en el Pressupost de l'any vinent, quedant, per tant, acceptada com a definitiva reconeixement. I respecte al contracte de neteja pública i regis de la Ciutat, prenent també els següents acords:

3. Que havent-se fet per la Subdirecció de Salubritat la revisió de preus a què l'Ajuntament ve obligat l'Ajuntament, en compliment de l'article 61 del plec de condicions del contracte que té l'Ajuntament amb l'entitat Foment d'Obres i Construccions S. A., s'aprovi el dit informe facultatiu que figura en l'expedient, i del qual resulta que en el cost dels dies que per al que manca d'any, des del 1 d'agost (data del començament de l'augment), fins al 31 de desembre, manca la quantitat de pessetes 180.000,25;

4. Que de conformitat amb l'informe de la Comissió d'Hisenda, la dita quantitat s'apliqui a la part de Crèdits Reconeguts a formar en el Pressupost de l'any vinent, i, en conseqüència, acceptada com a definitiva reconeixement.

5. Que tal com és l'informe de la Comissió d'Hisenda, i com a especial recomanació de la de Governació, el reconeixement del crèdit sigui sense perjudici dels acords que prengui l'Ajuntament respecte a la liquidació de les claverues del contracte de neteja i regis de la ciutat, i en conseqüència, acceptada com a definitiva reconeixement.

6. Que l'augment de cost anual del contracte de neteja i regis de la Ciutat (que és de 180.000,25 pessetes) es tingui en compte en fixar la quantitat que ha de figurar en el pressupost de l'any 1934.

INFORMACIO DE MADRID

DESPRES DE LA CRISI

Rumors sobre el qui serà el nou ministre de Comunicacions

Madrid, 16. — S'indica per a ocupar la cartera de Comunicacions al diputat per la Corunya, Sr. Rodríguez Pérez. També s'indica el Sr. Franchy Roca. De no ésser coberta aquesta cartera, és fàcil que se n'encarregui de moment el ministre de la Governació, Sr. Casares Quiroga.

Departaments ministerials que canviaran de ministeri

Madrid, 16. — La Direcció de Ferrocarrils no es portarà a Comunicacions, sinó que seguirà on és, formant amb Obres Públiques i el nou departament ministerial, de la direcció del qual s'ha encarregat el Sr. Prieto. Al nou ministeri d'Agricultura, Indústria i Comerç, passaran els serveis pecuaris, de monts i mines que actualment depenen de Foment, i tota la protecció agrícola social que eren ara atribuïdes a la Presidència i al Ministeri del Treball. La llei de reforma legislativa passarà també a aquest departament del nou ministeri. Serà el titular d'aquesta cartera el qui el portarà a l'aprovació de les Corts.

El Sr. Azafia comunica a les Corts la constitució del nou Govern

Madrid, 16. — El Sr. Azafia ha dirigit una nova comunicació al President de les Corts, atenent-li que el Govern ha quedat constituït i que es presentarà novament al Parlament.

Pel Sr. Maura, el Govern ha nascut mediatitzat

Madrid, 16. — El senyor Miguel Maura ha fet les manifestacions següents:

Ha dit que una vegada més els propis grups parlamentaris han estat els que han dirigit descaradament la marxa dels successos imponents noms i assignant carteres, malgrat l'anunci del senyor Azafia que estava disposat a formar lliurement el seu govern. En aquest sentit, lluny de progressar, hem donat un pas enrere i un trist exemple al país. El Govern que neix així queda forçosament mediatitzat pels grups; en lloc d'afrontar situacions difícils que inevitablement es produeixen a tot Parlament, plantejant totes les vegades que calgui la qüestió de confiança i descabellant la seva política, haurà de transigir, cedir i eludir amb dany evident del prestigi del Poder i de l'eficàcia de la tasca del Govern. Pel demés, cal reconèixer que el patriotisme del senyor Azafia ha quedat patet; convençent sens dubte que Espanya desitja veure anar els senyors amb ell i tan sols amb ell les que governessin en aquests moments, ha romangut impassiblement enroscada en la tasca de formar un Govern algun quins siguin els obstacles que es topen en el seu camí.

De les persones dels ministres, digué que no tenia res a dir. En l'assignació d'algunes carteres no hi ha hagut consens. Els partits han imposat sens dubte els noms i han exigint determinades carteres. Politicament hi ha dos aspectes interessants. Primer: que el senyor Azafia no ha volgut a sacrificar l'Aliança Republicana, que no oblidarà a la prova amb quant ella significa doni possibilitats per al futur de la República a una unió amb socialistes i catalans, que solament pot ésser episdica i circumstancial, ja que els uns no aspiren a governar aviat, i els altres tenen ben acreditat un sol estimol: el que a Catalunya i al seu esdevenir afectat. La responsabilitat d'això, que pot alterar substancialment la marxa de la vida política futura, recau sobre el senyor Azafia.

El segon aspecte és aquest: la vida de les Corts constituents. El Govern que acaba de formar-se al·lò que no aconseguirà o oblidarà del Parlament ningú no ho podrà aconseguir ningú. Serà possible d'obtenir, almenys, allò imprescindible i substancial? Aquest interrogant també té la seva importància per al futur.

Espere la declaració ministerial per conèixer el programa, i després, amb tota claredat, fins amb rudes, adoptar l'actitud que correspon a la meua significació i a la meua manera de veure. Cal ésser optimista. Els temps estan desfavorables. Governar des d'avui la minoria esquerra espanyola; que la seva labor sigui útil per a Espanya.

El basco-navarres senyor Beunza també troba "agra i trista" la República

Saragossa, 16. — El senyor Beunza, de la minoria basco-navarresa, ha fet a uns periodistes d'aquesta localitat les següents manifestacions: El dia de la promesa del president, em fou possible confirmar la base d'Ortega i Gasset, que la República, en l'actualitat és una cosa "agra i trista". Vaig observar aquest dia que el senyor canibla ha de

minut a jutjar per les manifestacions durant els actes que s'efectuaven, en els quals no va prendre part més que l'element oficial i grups de curiosos que no feren acte de presència per titulus, sinó simplement per curiositat.

El senyor Beunza es mostrà molt pessimista respecte a la vida normal del Parlament, a causa de les lluites entre republicans i socialistes.

Afegí que encara que Lerroux, ara com abans, ha anat a la transigència, admet més enllà del que permetia la dignitat del seu partit, els seus partidaris semblen imposar-se en el moment present, i d'aquí les dificultats que han sorgit per a constituir un nou Govern. Enfront existia la trinitat, la democràcia, dels socialistes, i la dignitat ferida dels radicals. Si la lògica predominés en el desenvolupament de la política hauria d'ésser el senyor Prieto el president, perquè és l'element més representatiu de la Cambra actual, i el que millor respon a la manera d'ésser de l'actual Parlament. Però els socialistes de cap manera acceptarien aquesta responsabilitat, perquè volen governar sense que se'ls ometgui l'actuació dirigent que han tingut des que s'implantà la República. La seva tàctica és governar ells amb la

MANIFESTACIONS DEL SENYOR CARNER

Ha acceptat la cartera amb la condició que sigui el senyor Azafia qui tracti de la part econòmica de l'Estatut en ésser discutit aquest

Madrid, 16. — El senyor Carner, davant la insistència del cap del Govern perquè accedís a ocupar la cartera d'Hisenda, ha dit que abans que tot ha d'ésser ministre d'Hisenda de la República espanyola amb totes les seves conseqüències.

Per redactar la part econòmica de l'Estatut de Catalunya serà nomenada immediatament una comissió tècnica que elevarà l'opinió a la Presidència, i que un cop aprovada pel Consell de ministres es presentarà a la Cambra per a la seva definitiva aprovació.

També ha manifestat el senyor Carner que la resistència que oposa el senyor Azafia per acceptar el càrrec de ministre d'Hisenda es basa en els següents punts: primer, el d'ésser català, i segon, el d'ésser autor de l'Estatut de Catalunya. El senyor Azafia li manifestà que a pesar d'això en aquesta momenta era necessària la seva presència en el ministeri d'Hisenda, i com que a més la minoria d'Esquerra Catalana li ho imposa, no li quedà altre remei que acceptar la cartera per disciplina. Jo he acceptat la cartera amb una condició: que quan arribi el moment de tractar de la qüestió econòmica de l'Estatut de Catalunya no sigui tractada per mi, sinó pel senyor Azafia.

Ja sé que la meua entrada al ministeri ha d'ésser censurada a Catalunya i a la resta d'Espanya per oposades consideracions.

Respecte al seu programa financer ha afirmat que la primera labor a realitzar és la dels pressupostos. Creu que el més fonamental per a la Hisenda és: pressupost, pressupost i pressupost. Li sembla totalment impossible que es puguin aprovar en aquest mes els pressupostos per a l'any vinent, per la qual cosa és necessari que les Corts prorroguin l'actual per una dotzena part, amb la qual cosa es comptarà amb un mes per formalitzar els nous i que siguin aprovats pel Parlament.

Respecte a la Llei d'Ordenació bancària ha dit que ja era esperat el seu escrit i sobre aquesta llei. Quan es vaig dir el projecte a les Corts jo vaig dir que el projecte havia de modificar-se pel que feia a la moneda, per pertànyer al país, ja que no era com els drets dels accionistes, sinó vinculats als interessos particulars. Per això vaig entendre necessari la modificació dels articles 5 i 6, i de no fer-se hauria presentat vot particular a la comissió. Els dits articles foren modificats prevalguent el meu criteri. En conseqüència crec que ha de respectar-se aquesta llei, que no perjudica ni al Banc ni a la moneda.

El senyor Madariaga, ambaixador a París

Madrid, 16. — El senyor Azafia manifestà als periodistes que en el pressupost de la presidència del Consell s'havien fet economies que importen 20.000.000 de pessetes, la qual cosa suposa un 29 per cent d'estalvi sobre el pressupost total del dit departament. El Govern presentarà la totalitat del pressupost la setmana vinent.

Els periodistes preguntaren al senyor Azafia si havia estat designat el titular de la cartera de Comunicacions, i li digueren que circulava el rumor que seria nomenat el senyor Madariaga.

Encara no s'ha nomenat — contestà el senyor Azafia — i no pot ésser el senyor Madariaga perquè al mateix vaig signar el seu nomenament per a l'ambaixada d'Espanya a París.

També se li preguntà si havia llegit les declaracions del senyor Lerroux, i contestà que no havia tingut temps.

responsabilitat d'altres, i fins ara han pogut fer-ho, però de si endavant trobaran la dificultat de poder continuar en l'actual situació, si els republicans no són tontos.

Es veritablement peregrina la conducta d'un règim, que s'ingrò no s'atreveix a defensar, almenys entre les persones solventes, puix que el Josep Ortega i Gasset, ni Unamuno, ni Castrovido ni Marañón, ni d'altres republicans, estan conformes amb ell i tampoc amb el seu to i matís (frase d'Ortega i Gasset), i en promulgar el Codi fonamental del país, se li posa un pedaç, com el de la Llei de Defensa de la República, incompatible en la seva vigència amb el primer, i que, no obstant, es pretén que ambdós es trobin en vigor, sense atreir-se a decidir la suspensió de part d'alguns d'ells. És a dir, que amb la sobirania del Parlament, republicà socialista, es creuen que són compatibles l'ésser i no ésser, el viure i el morir, la trinitat o dictadura de la Llei de Defensa de la República i la llibertat que s'ha volgut inspirar als preceptes constitucionals.

Amb referència a la unió de dreta va elogiar com s'havia fet a Saragossa, denunciant a tots el suficient sacrifici, sense arribar a explicar l'ideal de grup, per aconseguir el bé comú d'espanyols, catalans i patriotes.

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

Es canvien de ministeri alguns serveis. — El senyor Carande, nomenat ministre de Comunicacions. — El senyor Azafia exposa el programa parlamentari del Govern, en el qual figura, naturalment, l'Estatut de Catalunya

Madrid, 16. — A dos quarts de cinc anaren arribant a la Presidència els ministres. No feren cap manifestació als periodistes. Des de la presidència anaren sortint separatament i es dirigiren al Palau presidencial. A les cinc menys vint arribà el ministre d'Estat, senyor Zulueta, que fou el primer.

A les cinc menys deu minuts varen tots els ministres reunits amb el President de la República. Prop de dos quarts de sis sortí el senyor Azafia.

No hi ha hagut promesa; solament presentació

Madrid, 16. — Els periodistes preguntaren al senyor Azafia quin havia estat la fórmula de promesa i aquest contestà que no hi havia hagut promesa, sinó tan sols presentació dels ministres, i no feu cap més manifestació.

La celebració dels Consells

Madrid, 16. — El ministre d'Obres públiques digué que els Consells que se celebraran al Palau, presidits pel President de la República, s'efectuaran als dijous primer i tercer de cada mes, així com els d'aquesta mes correspondrien demà i l'altre al dia 24, que és la vigília de Nadal, se celebraran al dia 25. Al despatx ordinari del President de la República hi anirà tan sols el president del Consell, llevat dels casos excepcionals en els quals hi hagi d'anar algun ministre.

El senyor Prieto lliurarà una memòria al senyor Carner

Afegí que el President de la República havia signat un decret acordant els serveis del nou ministeri d'Agricultura i Obres Públiques, i acabà dient que lliurarà una memòria al ministre d'Hisenda, senyor Carner, de tots els afers d'Hisenda que quedaven pendents de resolució i que aquesta tarda a darrera hora o a la nit, tindria un canvi d'impressions amb el dit senyor.

Els decrets sobre reforma dels serveis ministerials

Madrid, 16. — En entrar el senyor Azafia per a reunir-se en Consell amb els ministres, anuncià els periodistes que anava a donar-los diversos decrets dels nomenaments dels ministres, de variació als Ministeris i de supressió d'alguns dels antics.

El decret de nomenament del president del Consell, és del Ministeri de Justícia; tots els altres decrets de nomenament dels ministres són de la Presidència.

Aquest darrer decret diu: Per la presidència del Consell de Ministres s'ha dictat el decret següent:

"Con objeto de establecer más lógica y adecuada organización administrativa, en los servicios que afectan a los Ministerios de Economía Nacional y Fomento, coordinándolos e imprimiendo la debida unidad de dependencia, la que habrá de ser necesaria para su objeto y contenido, a propuesta del presidente del Consejo de Ministro vengo en decretar lo siguiente:

Artículo primero. — El Ministerio de Economía Nacional se denominará en lo sucesivo de Agricultura, Industria y Comercio. A este Ministerio estarán afectadas las direcciones generales de Agricultura, Industria y Comercio y las de Minas, Montes y Ganadería, que se segregan del antiguo Ministerio de Fomento. La Inspección General de Seguros pasará a depender del Ministerio de Trabajo y Previsión.

Artículo segundo. — El Ministerio de Fomento, con los servicios que le quedan adscritos, en virtud de lo dispuesto en el artículo anterior, se denominará Ministerio de Obras Públicas.

Artículo tercero. — Pasarán a depender del Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes, todas las escuelas especiales de ingenieros civiles que hasta ahora dependían de los Ministerios de Fomento y Economía Nacional, así como la Escuela de Veterinaria.

Quando los Cortes voten los créditos necesarios se creará en el Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes una dirección general de enseñanza técnica superior.

Artículo cuarto. — Con los ser-

probablemente el día de demà, i que amb tota seguretat demà passat, direndes, tornaria a Barcelona.

El senyor Aiguader ha manifestat que li semblava bé la solució de la crisi i que marxaria demà a la nit a Barcelona.

El senyor Hurtado considera probablement el dia de demà, i que amb tota seguretat demà passat, direndes, tornaria a Barcelona.

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

Es canvien de ministeri alguns serveis. — El senyor Carande, nomenat ministre de Comunicacions. — El senyor Azafia exposa el programa parlamentari del Govern, en el qual figura, naturalment, l'Estatut de Catalunya

Madrid, 16. — A dos quarts de cinc anaren arribant a la Presidència els ministres. No feren cap manifestació als periodistes. Des de la presidència anaren sortint separatament i es dirigiren al Palau presidencial. A les cinc menys vint arribà el ministre d'Estat, senyor Zulueta, que fou el primer.

A les cinc menys deu minuts varen tots els ministres reunits amb el President de la República. Prop de dos quarts de sis sortí el senyor Azafia.

No hi ha hagut promesa; solament presentació

Madrid, 16. — Els periodistes preguntaren al senyor Azafia quin havia estat la fórmula de promesa i aquest contestà que no hi havia hagut promesa, sinó tan sols presentació dels ministres, i no feu cap més manifestació.

La celebració dels Consells

Madrid, 16. — El ministre d'Obres públiques digué que els Consells que se celebraran al Palau, presidits pel President de la República, s'efectuaran als dijous primer i tercer de cada mes, així com els d'aquesta mes correspondrien demà i l'altre al dia 24, que és la vigília de Nadal, se celebraran al dia 25. Al despatx ordinari del President de la República hi anirà tan sols el president del Consell, llevat dels casos excepcionals en els quals hi hagi d'anar algun ministre.

El senyor Prieto lliurarà una memòria al senyor Carner

Afegí que el President de la República havia signat un decret acordant els serveis del nou ministeri d'Agricultura i Obres Públiques, i acabà dient que lliurarà una memòria al ministre d'Hisenda, senyor Carner, de tots els afers d'Hisenda que quedaven pendents de resolució i que aquesta tarda a darrera hora o a la nit, tindria un canvi d'impressions amb el dit senyor.

Els decrets sobre reforma dels serveis ministerials

Madrid, 16. — En entrar el senyor Azafia per a reunir-se en Consell amb els ministres, anuncià els periodistes que anava a donar-los diversos decrets dels nomenaments dels ministres, de variació als Ministeris i de supressió d'alguns dels antics.

El decret de nomenament del president del Consell, és del Ministeri de Justícia; tots els altres decrets de nomenament dels ministres són de la Presidència.

Aquest darrer decret diu: Per la presidència del Consell de Ministres s'ha dictat el decret següent:

"Con objeto de establecer más lógica y adecuada organización administrativa, en los servicios que afectan a los Ministerios de Economía Nacional y Fomento, coordinándolos e imprimiendo la debida unidad de dependencia, la que habrá de ser necesaria para su objeto y contenido, a propuesta del presidente del Consejo de Ministro vengo en decretar lo siguiente:

Artículo primero. — El Ministerio de Economía Nacional se denominará en lo sucesivo de Agricultura, Industria y Comercio. A este Ministerio estarán afectadas las direcciones generales de Agricultura, Industria y Comercio y las de Minas, Montes y Ganadería, que se segregan del antiguo Ministerio de Fomento. La Inspección General de Seguros pasará a depender del Ministerio de Trabajo y Previsión.

Artículo segundo. — El Ministerio de Fomento, con los servicios que le quedan adscritos, en virtud de lo dispuesto en el artículo anterior, se denominará Ministerio de Obras Públicas.

Artículo tercero. — Pasarán a depender del Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes, todas las escuelas especiales de ingenieros civiles que hasta ahora dependían de los Ministerios de Fomento y Economía Nacional, así como la Escuela de Veterinaria.

Quando los Cortes voten los créditos necesarios se creará en el Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes una dirección general de enseñanza técnica superior.

Artículo cuarto. — Con los ser-

capitada la retirada dels radicals del Govern.

— Sembla — ha insinuat el nostre company — que s'assigna a aquest Govern poca vida.

— No sé, no sé; de vegades aquestes coses que semblen inestables duren molt.

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

Es canvien de ministeri alguns serveis. — El senyor Carande, nomenat ministre de Comunicacions. — El senyor Azafia exposa el programa parlamentari del Govern, en el qual figura, naturalment, l'Estatut de Catalunya

Madrid, 16. — A dos quarts de cinc anaren arribant a la Presidència els ministres. No feren cap manifestació als periodistes. Des de la presidència anaren sortint separatament i es dirigiren al Palau presidencial. A les cinc menys vint arribà el ministre d'Estat, senyor Zulueta, que fou el primer.

A les cinc menys deu minuts varen tots els ministres reunits amb el President de la República. Prop de dos quarts de sis sortí el senyor Azafia.

No hi ha hagut promesa; solament presentació

Madrid, 16. — Els periodistes preguntaren al senyor Azafia quin havia estat la fórmula de promesa i aquest contestà que no hi havia hagut promesa, sinó tan sols presentació dels ministres, i no feu cap més manifestació.

La celebració dels Consells

Madrid, 16. — El ministre d'Obres públiques digué que els Consells que se celebraran al Palau, presidits pel President de la República, s'efectuaran als dijous primer i tercer de cada mes, així com els d'aquesta mes correspondrien demà i l'altre al dia 24, que és la vigília de Nadal, se celebraran al dia 25. Al despatx ordinari del President de la República hi anirà tan sols el president del Consell, llevat dels casos excepcionals en els quals hi hagi d'anar algun ministre.

El senyor Prieto lliurarà una memòria al senyor Carner

Afegí que el President de la República havia signat un decret acordant els serveis del nou ministeri d'Agricultura i Obres Públiques, i acabà dient que lliurarà una memòria al ministre d'Hisenda, senyor Carner, de tots els afers d'Hisenda que quedaven pendents de resolució i que aquesta tarda a darrera hora o a la nit, tindria un canvi d'impressions amb el dit senyor.

Els decrets sobre reforma dels serveis ministerials

Madrid, 16. — En entrar el senyor Azafia per a reunir-se en Consell amb els ministres, anuncià els periodistes que anava a donar-los diversos decrets dels nomenaments dels ministres, de variació als Ministeris i de supressió d'alguns dels antics.

El decret de nomenament del president del Consell, és del Ministeri de Justícia; tots els altres decrets de nomenament dels ministres són de la Presidència.

Aquest darrer decret diu: Per la presidència del Consell de Ministres s'ha dictat el decret següent:

"Con objeto de establecer más lógica y adecuada organización administrativa, en los servicios que afectan a los Ministerios de Economía Nacional y Fomento, coordinándolos e imprimiendo la debida unidad de dependencia, la que habrá de ser necesaria para su objeto y contenido, a propuesta del presidente del Consejo de Ministro vengo en decretar lo siguiente:

Artículo primero. — El Ministerio de Economía Nacional se denominará en lo sucesivo de Agricultura, Industria y Comercio. A este Ministerio estarán afectadas las direcciones generales de Agricultura, Industria y Comercio y las de Minas, Montes y Ganadería, que se segregan del antiguo Ministerio de Fomento. La Inspección General de Seguros pasará a depender del Ministerio de Trabajo y Previsión.

Artículo segundo. — El Ministerio de Fomento, con los servicios que le quedan adscritos, en virtud de lo dispuesto en el artículo anterior, se denominará Ministerio de Obras Públicas.

Artículo tercero. — Pasarán a depender del Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes, todas las escuelas especiales de ingenieros civiles que hasta ahora dependían de los Ministerios de Fomento y Economía Nacional, así como la Escuela de Veterinaria.

Quando los Cortes voten los créditos necesarios se creará en el Ministerio de Instrucción Pública y Bellas Artes una dirección general de enseñanza técnica superior.

Artículo cuarto. — Con los ser-

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

Es canvien de ministeri alguns serveis. — El senyor Carande, nomenat ministre de Comunicacions. — El senyor Azafia exposa el programa parlamentari del Govern, en el qual figura, naturalment, l'Estatut de Catalunya

Madrid, 16. — A dos quarts de cinc anaren arribant a la Presidència els ministres. No feren cap manifestació als periodistes. Des de la presidència anaren sortint separatament i es dirigiren al Palau presidencial. A les cinc menys vint arribà el ministre d'Estat, senyor Zulueta, que fou el primer.

A les cinc menys deu minuts varen tots els ministres reunits amb el President de la República. Prop de dos quarts de sis sortí el senyor Azafia.

No hi ha hagut promesa; solament presentació

Madrid, 16. — Els periodistes preguntaren al senyor Azafia quin havia estat la fórmula de promesa i aquest contestà que no hi havia hagut promesa, sinó tan sols presentació dels ministres, i no feu cap més manifestació.

COMENTARIS DE PREMSA

Segons "El Socialista", els seus han acceptat carteres a fi que triomfi la República

Madrid, 16. — Tota la premsa comenta la solució de la crisi.

Diu "El Socialista" que la resolució de la crisi ha estat com esperaven, després de la nota de la minoria radical, d'orientació esquerrista.

El nou Govern compta amb majoria a la Cambra. Si fins ara foren necessàries circumstàncies, ja s'ha aclarit que no són imprescindibles; i el que més importa és que la República, ara com sempre, han acceptat l'hoes al nou Govern. D'ençà que s'adverteix la necessitat de la col·laboració del nostre partit, i no estigué formada la República, dins d'ella la democràcia, marxarem endavant. És l'hora de les esquerres. Segueixen els socialistes en els seus llocs, que són els que assigna l'interès dels treballadors i de la República.

Elogis al senyor Lerroux

"El Imparcial" diu que el senyor Lerroux ha tingut el primer gest des de l'adveniment de la República. Ha aixecat una bandera que reivindicarà al seu voltant el partit més gran d'Espanya. Ja saben els socialistes d'on venia el perill quan no escaixaven les censures al senyor Lerroux i el consideraven incompatible i indesitjable. La prudència i el discret silenci del cap del partit republicà històric ha trobat el seu límit. després d'esgotar tots els recursos de la serenitat i de la calma. El senyor Lerroux no ens ha defraudat. Esperem d'ell una acció resolta i valenta. Ni ha cercat l'ocasió ni ha pretès encobrir-se. Amb més drets, amb més títols, amb més punts de vista a la República que tots els republicans junts, accepta i segeix l'ilegalment i modestament, el que li fou confiat. El que ha d'haver estat nomenat cap del Govern en venir la República, fou subaltern, el que més capacitat tenia per a ésser capità; però de moment, quan de la seva persona es tracta, prescindint d'ambicions i fantasies, i quan del bé general es tracta, l'home de temps sorgeix, el que té una única canvia.

"La Libertad" diu que aquesta crisi ministerial ha tingut molts obstacles, que, amb més o menys esforç, ha vençut el senyor Azafia. Era el seu deure per arribar fins al fi. També ha complert amb el seu deure. Lerroux i els seus amics polítics, encara que creguin una altra cosa els que limiten la visió política als successos del moment. D'haver pertanyent als radicals a aquest Govern, la vida de les Corts, ja aprovada la Constitució, hauria estat sense horitzons i en el dolorós perill d'estar mancada de possibilitats per a l'esdevinidor. El senyor Lerroux, en sotmetre's amb els seus correligionaris a les responsabilitats del Poder, i al desgar que suposa la Governació del país, ha prestat un gran servei a la República, i ha demostrat un admirable sentit polític. En aixecar en la ruta del senyor Azafia un obstacle intranscendible, ha prestat també un excel·lent servei al Parlament i a la política nacional, així com també a la República.

"El Radical" d'aquí publica molts títols i diversos solcs contra els socialistes i contra el ministeri d'Hisenda, Sr. Carner.

"La Voz" comenta la solució de la crisi, diu que es realitza el moment dolent que el que sembla a primera vista, solament és un moment de transició en el qual el Sr. Carner, com a ministre d'Hisenda, no intervé en res en la part econòmica de l'Estatut de Catalunya, i que la solució d'aquesta crisi encara està a una gran distància de realitzar-se. Per altra part, la resolució dels socialistes al Govern, a l'hora que va a abandonar el seu programa revolucionari, és una gran qüestió que no pot ésser resolta sense una crisi ministerial, a fi que es pugui realitzar una nova aliança.

EL CONSELL DE MINISTRES D'AHIR

Es canvien de ministeri alguns serveis. — El senyor Carande, nomenat ministre de Comunicacions. — El senyor Azafia exposa el programa parlamentari del Govern, en el qual figura, naturalment, l'Estatut de Catalunya

Madrid, 16. — A dos quarts de cinc anaren arribant a la Presidència els ministres. No feren cap manifestació als periodistes. Des de la presidència anaren sortint separatament i es dirigiren al Palau presidencial. A les cinc menys vint arribà el ministre d'Estat, senyor Zulueta, que fou el primer.

A les cinc menys deu minuts varen tots els ministres reunits amb el President de la República. Prop de dos quarts de sis sortí el senyor Azafia.

No hi ha hagut promesa; solament presentació

Madrid, 16. — Els periodistes preguntaren al senyor Azafia quin havia estat la fórmula de promesa i aquest contestà que no hi havia hagut promesa, sinó tan sols presentació dels ministres, i no feu cap més manifestació.

La celebració dels Consells

Madrid, 16. — El ministre d'Obres públiques digué que els Consells que se celebraran al Palau, presidits pel President de la República, s'efectuaran als dijous primer i tercer de cada mes, així com els d'aquesta mes correspondrien demà i l'altre al dia 24, que és la vigília de Nadal, se celebraran al dia 25. Al despatx ordinari del President de la República hi anirà tan sols el president del Consell, llevat dels casos excepcionals en els quals hi hagi d'anar algun ministre.

El senyor Prieto lliurarà una memòria al senyor Carner

Afegí que el President de la República havia signat un decret acordant els serveis del nou ministeri d'Agricultura i Obres Públiques, i acabà dient que lliurarà una memòria al ministre d'Hisenda, senyor Carner, de tots els afers d'Hisenda que quedaven pendents de resolució i que aquesta tarda a darrera hora o a la nit, tindria un canvi d'impressions amb el dit senyor.

Els decrets sobre reforma dels serveis ministerials

Madrid, 16. — En entrar el senyor Azafia per a reunir-se en Consell amb els ministres, anuncià els periodistes que anava a donar-los diversos decrets dels nomenaments dels ministres, de variació als Ministeris i de supressió d'alguns dels antics.

COMENTARIS DE PREMSA

Segons "El Socialista", els seus han acceptat carteres a fi que triomfi la República

Madrid, 16. — Tota la premsa comenta la solució de la crisi.

Diu "El Socialista" que la resolució de la crisi ha estat com esperaven, després de la nota de la minoria radical, d'orientació esquerrista.

INFORMACIO ESTRANGERA

La reforma electoral a França

Ahí, dimencres, havia de començar a la Cambra de Diputats francesa la discussió del projecte de reforma electoral que la Comissió del sufragi universal ha elaborat. La qüestió de la reforma es planteja de primer amb urgència a suprimir el segon torn d'elecció, o sigui les eleccions que han de decidir els ballotatges. Ja és sabut que hi ha ballotatge quan els candidats no arriben a aconseguir la majoria absoluta dels vots vàlids emesos dins el respectiu arondissement o districte electoral.

Un diputat radical, Charles Lamert, planteja el problema amb un breu i clar projecte que suprimia, purament i simplement, el segon torn. Així el sistema uninominal francès hauria estat exactament el mateix que el sistema uninominal d'Anglaterra i que el que hi havia a Espanya abans de la Dictadura.

Encara la premsa francesa parla de la supressió dels ballotatges amb referència al projecte presentat per la Comissió. Però, en realitat, aquest projecte, en lloc de suprimir els ballotatges, els restringeix. La ponència de M. Berthé, aprovada per la majoria a la Comissió, proposa que hi hagi segon torn quan en el primer cap candidat no arribi a aconseguir la quarta part dels electors inscrits i el 40 per cent dels vots emesos. D'aquesta manera, els ballotatges s'eliminaran molt, però no desapareixeran. Aproximadament, quedarien reduïts a la meitat.

Una altra disposició cabdal, el projecte de la Comissió conté algunes interessants disposicions de procediment. Les eleccions de segon torn s'efectuarien, no pas el segon diumenge després de les del primer torn, sinó ara mateix, sota el primer diumenge. La presència de candidats hauria de ser amb vots dels cinc cinquenes d'inscripció en el primer torn, i per tot el dimençres següent a les eleccions de ballotatge. A l'objecte d'evitar la presentació de candidatures extraordinàries o fantàstiques, caldria que cinquens des-cents electorsassin la proposta de cada candidat.

... Aquest projecte de reforma electoral, que és modest i s'assembla, ha produït al Parlament francès i en els partits polítics una fortíssima i oposada reacció. A després d'haver estat un diputat radical el que planteja de bon principi la qüestió dels ballotatges, tot seguit s'ha transformat aquesta qüestió en una batalla de les esquerres contra el projecte, en el qual creuen una oportunitat d'elecció de la Comissió general que en la primavera vinent haurà de tenir lloc a França.

El fet és que el projecte de la Co-

missió és acceptat pels grups de dreta i de centre i alguns elements d'esquerra, mentre que els combatuts pels socialistes i pels radicals-socialistes. El Govern Léal el mira amb simpatia, i potser un dels motius de l'ofensiva esquerrista contra el projecte resideix en l'esperança que aquesta qüestió podrà posar en perill la vida del ministeri. Els radicals i els socialistes no venen de bon ull que sigui el Govern d'ara el que faci les eleccions pròximes. D'altra banda, les esquerres temen que si el projecte fos adoptat, els faria perdre un considerable nombre de vots. Les eleccions de segon torn faciliten la coalició esquerrista, i el col·lectiu electoral no seria tan copiosament utilitzat en el cas d'estar restringits els ballotatges.

En el fons, aquesta batalla és merquina. El Parlament francès no ha tingut la noble gosadia d'instaurar la representació proporcional, adoptada aquí per la gran majoria dels Estats d'Europa, i es troba amb les desagradables conseqüències del sistema majoritari. La tercera República ha oscil·lat entre les eleccions majoritàries de llista i les eleccions uninominals. Anya enrera, quan ja semblava segura l'adopció de la R. P., fou implantat un sistema nou, que era una estranya i desafortunada combinació del sistema majoritari de llista i el proporcional. Això durà poc i les eleccions del 1928, que elegiren Paul Painlevé, tornaren a fer-se pel sistema uninominal dels arondissements, als quals Briand, proporcionalista, havia anomenat, ja fa molts d'anys, mares stagnantes, talls corrompits.

La "cuina" del sistema uninominal és repugnant, i ho és sobretot la dels ballotatges, que donen anomenada a tota mena de maldades i consors. Però el venç del vot no pot ser la restauració ni la supressió del segon torn, sinó la implantació de la R. P. en qualsevol de les seves modalitats.

En la qüestió electoral, com en altres qüestions, la democràcia francesa dels nostres temps fa un paper ben poc lúcid. França és avui un dels pocs països on no hi ha encara tota la representació proporcional. Per honor de la República francesa cal esperar que ben aviat es posi al nivell dels països polítics i socials de la present època. Els francesos, que tant vegades han estat els capdavanters del progrés democràtic, s'han anat quedant enrera, distrets per les petites lites dels partits i obsessió per la por d'alienació.

A. ROVIRA I VIRGILI

A ALEMANYA

El Govern de Prússia projecta economies

Berlin, 16. — El govern de Prússia, de conformitat amb la darrera ordenança de perill publicada pel Reich, anuncia noves economies en el pressupost de l'Estat, consistint particularment en altres rebaxes en els sous dels funcionaris i el tancament de tots els teatres que funcionen per compte de l'Estat, a excepció de l'Òpera. Queden obertes les acadèmies pedagògiques.—Fabra.

La resposta d'Hitler al canceller Brüning

Berlin, 16. — El líder nacionalista Hitler, en un número especial del "Völkischer Beobachter", inserirà la seva resposta al discurs del senyor Brüning contra el moviment social nacionalista.

En la dita resposta declara que el seu partit està disposat a assumir les responsabilitats del Poder, que oblidaria, a pesar dels esforços del senyor Brüning, mitjançant la voluntat il·legítima del poble alemany.—Fabra.

Les sessions del Reichstag

Berlin, 16. — Després d'haver rebutjat una moció dels comunistes sol·licitant la convocatòria del Reichstag, el Consell de Dagens ha ajornat les seves reunions fins al dia 18 de gener vinent. Fabra.

A ANGLATERRA

Es disminueixen els sous de la Marina mercant

Londres, 16. — Després de la reunió celebrada a Londres per la Unió Marítima Nacional, s'annuncia oficialment que a partir del dia 31 de gener els sous dels oficials i mariners de la Marina mercant seran reduïts en un deu per cent.

Per als pilots i maquinistes dels vaixells a motor, la dita reducció començarà a aplicar-se al dia 31 de juliol. — Fabra.

Col·lisions entre els sense feina i la policia

Londres, 16. — Alguns milers d'obres sense feina es congregaren ahir a Hyde Park i diversos oradors improvisats dirigiren la paraula als manifestants, enmig de la forca d'un gran xafec.

Acabats els discursos, els obrers es dirigiren en manifestació vers l'Ajuntament, al cap de la qual anava una bandera desplegada. Quan el cap de la manifestació arribà a la cantonada d'Archie Arch, el que duia la bandera fou atropellat per un taxi i amb aquest motiu es produí un gran abalat, originant-se diverses col·lisions amb la policia, que carregà en diverses ocasions fins que aconseguí dispersar els sense feina.

Una de les càrregues alguns cavalls pujaren a la voravira i atropellaren el públic que formava cua per entrar a un cinema. — Fabra.

A GRECIA

Venizelos té intencions dictatorials

Atenes, 16. — Als circuits polítics s'assegura que el senyor Venizelos té la intenció de presentar a la Cambra un projecte modificat de la llei de premsa, de manera que la dita llei sigui més rigorosa.

Les modificacions es referiran especialment als articles relatius a la protecció de la divisa nacional i al crèdit del país.

En el projecte s'establiran sancions per als periodistes que publicuin informacions inexactes, sigui la que sigui la infamació o forma que l'efectuïn. — Fabra.

Els monopolis del blat i del sucre

Atenes, 16. — El periòdic "Kathimerini" diu que els comerciants de blat consideren perjudicials per als interessos del país els monopolis del blat i del sucre que el Govern grec té la intenció d'implantar.

Declaren que els dits monopolis no són útils ni per al Govern ni per als consumidors, i que, en canvi, consisteixen en perjudici per als interessos nacionals. — Fabra.

A TXECOSLOVÀQUIA

Els obrers sense feina

Praga, 16. — El nombre d'obres sense feina a Txecoslovàquia era a finals del mes passat era de 330.874, o sigui 82.663 més que en el mes anterior. — Fabra.

LA SOLUCIO DE LA CRISI I LA PREMSA ESTRANGERA

El que diu "Le Temps"

París, 16. — Amb el títol "El nou Govern espanyol", diu "Le Temps": "Admetent que el Govern Asaia pogui comptar amb l'ajut sense reserves de tots els grups representats en el Govern, comptaria amb uns 250 diputats, dels quals 117 són socialistes i 56 radicals socialistes, és a dir, una majoria ministerial de seixanta vots; però no cal amagar que aquest bloc governamental apareix singularment incoherent i que serà difícil conciliar els principis i reivindicacions d'alguns d'aquests partits en qüestions destinades a tenir tanta major importància ja que la situació financera i econòmica obliguen a practicar una política especialment prudent a tots els dominis.

Tota l'evolució de la situació dependrà de les condicions en què les Corts Constituents acabin llur missió.

En bona lògica, aquesta missió hauria d'acabar en entrar en vigor la Constitució, però els socialistes amb el pretext que cal votar certes lleis complementàries, voldrien prolongar durant un any o potser durant un termini major, l'existència de les Corts, a fi d'evitar la consulta al cos electoral, quan les circumstàncies no són molt favorables a la seva causa.

Sembla bastant clar que els socialistes tenen al Parlament una representació que no correspon a les seves forces reals i que presenten a una elecció.

En canvi, tenen eleccions que assegurarien un moviment forta poderós envers un centre republicà, tindríem per efecte introduir major claredat a la situació interior del país i consolidar definitivament la República. — Fabra.

A FRANÇA

La collita de vi d'enguany

París, 16. — La Comissió vitícola ha evaluat la collita d'aquest any a França, compresa l'Algèria. Puja a 77 milions d'hectolitres. Es calcula que 70 milions seran suficients per al consum nacional. Dels altres set, cinc seran destinats a la destil·lació i dos a "coupage". — Fabra.

Homenatge al Sr. Danvila

París, 16. — A la Cambra de Comerç espanyola d'aquesta capital se celebrà aquesta tarda un vi d'honor a l'ambaixador d'Espanya, senyor Alfons Danvila, el qual arribà als locals de la Cambra de Comerç, situada a l'avinguda de l'Òpera, on s'havien congregat nombrosos socis, a les cinc de la tarda.

Seguidament ocupà la presidència, acompanyat del cònsol i del primer vice-president de la Cambra, senyor Vargues, el qual, en nom del president, pronuncià breus paraules saludant l'ambaixador.

Ens cap l'honor—afegí—en fer aquest merescut elogi, de saludar en la seva persona l'alta autoritat que amb criteri exemplar i sense necessitat d'imposicions, de perfecte acord amb el nostre organisme, ha sabut suggerir noves disposicions, de les quals esperem resultats altament favorables.

L'ambaixador ha pronunciat un breu discurs, en el qual ha dit, entre altres coses:

Mo he volgut anar-me'n de París sense saludar la Cambra espanyola de Comerç. Les discòrdies i l'abus d'interpretació dels preceptes reglamentaris minaven la seva autoritat en els precisos moments en què el Comerç espanyol a França més ho necessita.

El Govern de la República concedí al cap de la Missió poder excepcional, en els dits dels quals vaig dictar resolucions heroiques; però el sentit jurídic i el patriotisme dels socis de la Cambra les van fer innecessàries. La reforma que s'estructurava i després que l'Assemblea l'aprovi i sigui sancionada pel Govern de la República, la Cambra tornarà a la legalitat.

Sota la concordia i el patriotisme i la competència tècnica, jo auguro a la vida de la Cambra Espanyola de Comerç a París un esdevinidor brillant i asseguro a tots els seus membres que emmarcaré amb una de les recerques més preuables de la nostra vida oficial, el moment, però efímer, en què heu de prestar a aquesta obra de reorganització.

Després l'ambaixador conversà cordialment amb quasi tots els socis de la Cambra i a les sis hores els locals després d'haver-se fet algunes fotografies. — Fabra.

S'ha començat a discutir la llei de reforma electoral

París, 16. — La Cambra de Diputats ha començat, en sessió nocturna, la discussió del projecte de reforma electoral.

Tots els diputats socialistes estan inscrits per a prendre part en els debats.

Des del començament de la sessió, el primer orador ha començat a fer llargues declaracions sobre la manera com ha d'ésser llegit el dictamen de la Comissió, i després ha presentat una demanda d'escritura pública.

Un altre orador de la majoria declarà que ramandria al seu lloc vint dies i vint nits, si cal.

La Cambra, per 347 vots contra 248, ha adoptat el dictamen.

Un altre orador socialista començà immediatament a fer ús de la paraula per a una qüestió prèvia. — Fabra.

A L'EXTREM ORIENT

Els japonesos volen evitar les sortides d'or

Londres, 16. — Comunicam de Tokio al "Times" que a conseqüència de l'embarament sobre les sortides d'or, els principals representants del comerç d'exportació es mostren optimistes.

Es tem, però, que les mesures adoptades a l'estranger contra el "dumping" anullin els avantatges aconseguits i obliguen al país a lluitar contra l'augment del preu de la vida.

De totes maneres, les perspectives són favorables, per ara.—Fabra.

Ministres xinesos dimissionaris

Londres, 16. — Comunicam de Xang-Hai al "Times" que els senyors Soong, ministre d'Hisenda, i Koo, ministre de Negocis Estrangers, han presentat la dimissió.—Fabra.

El nou ministre d'Afers Estrangers a Xina

Nankin, 16. — El senyor Eugeni Xeng ha estat nomenat ministre d'Afers estrangers.—Fabra.

Darrera hora

"EL MOVIMENT PER LA LLIBERTAT DE L'INDIA"

Conferència pronunciada a l'Ateneu Barcelonès pel membre del Parlament hindú professor Shiva Rao

Un acte remarcable — podem dir-ho en començar — obtingué la conferència donada ahir a l'Ateneu Barcelonès pel diputat hindú Shiva Rao, que es troba a Barcelona, on ha vingut des de Londres, en viatge de tornada cap a l'Índia, després d'haver assistit a les Conferències de la Taula Rodona darrereament celebrades.

El saló de conferències presentava un magnífic aspecte, trobant-se totalment ple.

La presidència fou ocupada pel senyor Shiva Rao, que tenia a la seva dreta el Sr. Eladi Homi i a l'esquerra el senyor Joan Baptista i Roca. També hi havia la muller del diputat hindú.

El brillant parlament del conferenciant, que anava traduint Baptista i Roca amb una exactitud que fou objecte, en acabar, de quantiosos elogis per part dels assistents, serví per donar una idea claríssima de l'apassionat problema hindú, concepció impossible d'obtenir a través de les notícies que de tots els indrets ens arriben del continent asiàtic.

Shiva Rao dedicà les seves primeres paraules a la història de l'Índia, fet amb gran claredat i de la qual hom en després que l'any de tenir l'Índia una història guerrera, la de l'eminentment de pau.

Després es lamentà profundament de l'error, molt errò, en considerar que l'Índia és un poble per civilitzar. Per a desmentir-ho exposà una sèrie de fets que per ell sola donen patent de cultura a un poble. No cal més que examinar lleugerament la història del poble hindú. Actualment — continuà dient — comptem amb figures dintre el camp de diverses ciències que són reconegudes arreu del món.

Amb tot, avui dia l'aspecte general del país pren un caire desolador. L'Índia és ara un dels països més pobres del món. La riquesa està molt mal distribuïda. Al costat d'acabats personatges hi viuen famílies misèrrimes. Digué que a l'Índia sols un set per cent dels habitants sap llegir, els altres són analfabets. Parlà també de les condicions higièniques, malísimes, en què viu el poble que ell sol compon la cinquena part dels habitants del món.

Atacà la manca com es comporta per la formidable dreta del oú-bí. Sense adonar-se de la situació d'inferioritat en què l'havien posat els, poc rebuts, arribà a la quarta represa i amb ella el final del combat. Una altra vegada intentà "El Lefero" si militaria el cos a cos amb el canvi de cops a distància, mentre la dreta de Tunero II arribava freqüentment al nostre. En desfer un cos a cos Kid Tunero, perseguint el seu adversari, arribà a col·locar amb gran justesa el puny dret al mentó, i González s'esfondrà alshores pel compte definitiu.

Després de l' "out" González volia reprendre la lluita i se li va haver d'advertir que havia fet tard. Donada la seva situació no calia pas esperar un resultat gens diferent, cas que "El Lefero" s'hagués alçat a temps i hagués pogut continuar la lluita.

L'efecte que ens féu aquest boxador fou el de l'homa habituat a les llibres del ring, però tant d'ignorància i mancat d'un joc verament eficaç.

La victòria aconseguida anit per Torres damunt Ricard Hurtado no farà pas pujar la cotització del seu paper a la borsa pugilística. Basti dir que Torres fou constantment superat en boxa pel seu acompanyant. Hurtado demanà durant la primera meitat de la lluita, però del cinquè round per avall abandonà la iniciativa del combat al contrari i es limità a equivocar, a fer esgrima i, fins i tot, a subjeccionar al contrari; això darrer el valgué una amonestació pública de l'arbitre abans de finir el vintè round.

Kid Hurtado exhibí anit les

malefices qualitats tècniques que el dia del seu debut, però hom va poder donar-se perfectament compte que aquest boxador està excessivament mancat de decisió, de combativitat i d'entusiasme per a preponderar, entre els pesos ploma, categoria de pes en la qual els essentats factors tenen una gran importància, com indicà el fall donat pels jutges al combat d'anit.

Valldaura - Maza, disputat a la mateixa vetllada, conquerí els simpaties del públic, que ve premiar la tasca dels boxadors durant la lluita i al final.

El combat fou guanyat per Valldaura, per punt.

En els dos preliminars, Oliver venci a Ortego i Mates i Soria feren match nul.

Un atracament

Ahí, a dos quarts de vuit del vespre, l'ordenança d'arribada de la Companyia de ferrocarrils de M. S. A. Josep Vergé Campenyà, de 55 anys, va anar, com tenia per costum, a recollir la receptació de Gran Velocitat, al lloc de darrera l'estació, on hi ha establert aquest servei. En anar a lliurar la quantitat receptada, que importava 4.187 pessetes, ramades en un sac lligat i llaçat, al seu cap senyor Corral, va haver de passar per un indret mal il·luminat. Dos individus, pistoles en mà, l'invitaren a què els lliurés el sac, a la qual cosa es va resistir. Però un dels atracadors el va agafar pel coll, mentre l'altre es va apoderar del sac i va fugir ràpidament.

Finalment, l'atracador que el tenia agafat pel coll, sense deixar d'apuntar-li la pistola, l'obligà a posar-se de cara a la paret i va fugir també. L'atracat va quedar uns instants confús sense que pogués prendre cap determinació, fins que es va decidir a demanar veus, en sentir les quals comparegueren els guàrdies. No van aconseguir de trobar ningú.

ROBATORI

Al carrer de Béjar, dos desconeguts feren veure que eren agents d'una comandaria, van demanar per un individu anomenat Isidro Obiol. En saber-lo oberta la porta del pis, s'abancaren sobre la dona que els va obrir, Antònia Arrellano, de 65 anys, i amb un mocador la obstruïren la vista.

Mentre la velleïta estava sense sentits, els lladres es van apoderar de 235 pessetes i fugiren.

DE MADRID

Ampliació del Consell

Madrid, 16. — En el Consell de ministres hi ha hagut una part política que fou dedicada a comentar l'actitud dels radicals. No obstant s'elogia el to de la nota d'aquest partit i la cordialitat i l'ofertament d'ajut al Govern.

També s'ha vis amb grat les manifestacions de la nota per a tots els ministres. No s'espera que els radicals adoptin una actitud violenta en el Parlament, però sí l'adopció d'una actitud hostil, per part del Govern, la contesta adequada.

Els socialistes expressaren que tenien la confiança de què el programa mínim que es presentaria a les Corts demà sigui aprovat sense grans dificultats.

Una de les coses que més tractà el Consell fou la referent a les qüestions d'Hisenda. El nou ministre, senyor Carrón, es mostrà irredutible, indicant que s'havien de prendre remeis enèrgics per a fer grans economies en el pressupost, suprimint de tots els ministeris fótes aquelles despeses que fossin considerades superflues. De més a més els pressupostos no poden prorrogar-se per una dotzena part, puix d'ara amb la Constitució, la pròrroga ha d'ésser d'un trimestre. Per tant, s'ha estès l'oportú decret, que demà serà portat al Parlament.

El ministre d'Agricultura es referí a la reforma agrària i digué que seria presentada amb les esmenes que havien de defensar els radicals socialistes. El d'Estat manifestà que portaria una pròxima combinació diplomàtica al Consell futur sobre el projecte de cobrir l'ambaixada a Washington. El d'Obres Públiques tractà de la qüestió ferroviària i gairebé segur que s'arribarà a una solució i que es celebri un Consell extraordinari relacionat amb aquest assumpte.

S'exposaren les línies generals d'una combinació de governadors, però aquesta no serà gaire extensa, ja que per ara sembla que no seran molts els governadors que dimiteixin.

També s'acordà que els ministres no facin declaracions públiques respecte a orientacions del Govern i la tasca a descafellar als seus ministeris sense que hagin estat aprovades en Consell de ministres.

ENVIEU LES NOTES EN CATALA!

[illegible]

EL CINEMA

Els vestits de Glòria Swanson

En fer els models que havia de portar Glòria Swanson en la sèrie de "The Night of Never", hem presentat per Samuel Goldwyn, la famosa i talentada Mlle. Gabrielle Chanel, que troba en condicions molt noves per ella a causa que l'efecte dels vestits de colors que volia emprar estava perdut per complet a la pantalla.

La directora de modes ha guanyat d'adquirir ràpidament els coneixements que els modistes cinematogràfics han acumulat durant llargs anys d'experiència, entre altres que els contrastos de color són quasi negligibles i que l'efecte d'un model depèn quasi exclusivament de la línia. Abans que Mlle. Chanel tornés a París es van fer proves fotogràfiques de diversos vestits en molts colors i descobrí que certs d'entre aquests no solament fotogràficament desavantatjats, sinó que donen una impressió fotogràfica completament oposada a la obtinguda per l'ull.

Com a resultat d'aquests assaigs, Mlle. Chanel trobà un nombre de colors que fotogràficament satisfactoriament i que li permetrien de fer els vestits de Glòria Swanson d'acord amb l'aparell. Entre els colors usats hi ha el verd pàl·lid, verd pastell, verge clar i "blanc blanc", un to de blau grisat, ultra el blanc i el negre.

L'original fou adoptat per a un vestit de chiffon de vellut, molt treballat, guarnit amb strass, mirallets i grans diàfirs. El verd pastell, en crepuscle de set, per a un vestit de nit i un negligé. El beige és un vestit Chanel amb el qual la modista creu un vestit de viatge, i el "blanc blanc" fou escollit per a una luxosa capa guarnida de xinxilla. El vellut negre per a un conjunt, guarnit amb diàfirs, vestit, abric i capell. El blanc, només per a una toilette de nit, de "vesti adorable", els cos de la qual era brodat de strass, amb mitges de set blanc guarnides de kashmir.

EL MAQUILLATGE

Havien ja parlat en aquesta secció del mal efecte que causen les ungles pintades de colors vius-verd, groc, negre, verd, segons el to del vestit; que són de les mans una cosa inhumana, un estrany artífic i més aviat asquerosa. La moda, no obstant, encara dura, però el seu camp d'acció es va restringint cada vegada més. Ja no és un signe d'efemèric d'indulgència, sinó tot el contrari: les ungles elegants i ben pintades són ara una de les característiques de la vanitat i una de les vices de la baixa cultura.

El color de la pell, guanyat l'estiu, tendeix a ser d'una transparència de porcellana. Com, però, que és difícil aconseguir d'una manera natural, els pintors li supleen. Per aconseguir d'aquesta part del maquillatge, el cosmetòleg transforma en rubor i rosat un perllum que diu que el seu color és l'essència del rubor del cos. AIXÍ.

En canvi, pel que fa als ulls, sembla que hi ha tendència a complicar les coses. Hi ha un argent-blau, un argent-verd i un argent-blau que serveixen per a donar ombra als ulls que doni que la nit és com un llarg d'interès.

I fins per a les orelles hi ha un maquillatge. Ara han aparegut unes muntures en unes d'elles d'un color que la cosa la veiem una mica difícil — que la que a una certa distància resulta d'interessant vista.

NOTES OFICIOSES

L'OBRA QUE VOLGUEREN FER TOTS ELS ANIMADORS

La crítica, els intel·lectuals de Barcelona i el públic coincideixen en apreciar, amb rara unanimitat, que "Tabu", de la marca Paramount, és l'obra més gran de la cinematografia contemporània.

Murnau, l'home que en "Amnecer" s'anticipà amb molt a la seva època, marcant els derroters que havia de seguir el cinema mut, ha fet un "Tabu" el mateix amb respecte a la nova modalitat sonora.

Aconseguir una pel·lícula sense títols ni diàlegs, on les imatges ho expresen tot, ha estat el somni d'aurat de gairebé tots els realitzadors, però cap no ha pogut arribar a veure el seu somni convertit en realitat per les enormes dificultats que tanmateix empenya suposava. Un film així constituïa el triomf definitiu del cinema.

La crítica i el públic de la línia i de les ombres del seu mètode veritable. Cinema a base d'imatges i res més que imatges subratllats per la música.

La cinta que ha de marcar els derroters contemporanis la nova ruta de l'espectador està ja aconseguida. És "Tabu" la meravella sinfonia de fotografies i música, que amb tant d'èxit es projecta al Coliseum, i és el testament artístic de Murnau, el qual, per la seva valia, podia haver aconseguit tan bellíssima producció.

DES DE NOVA YORK TRES PREMIS PER A LA PARAMOUNT

La Paramount ha obtingut tres dels nou premis adjudicats per l'Acadèmia d'Arts i Ciències Cinematogràfiques, per als millors treballs efectuats en el passat any en la indústria del cinema. L'Acadèmia porta a cap la votació per correu, i assegura, d'aquesta manera, un ampli i variat grup de personalitats que contribueixen, des de tots els grans centres del país, a la selecció dels vencedors. Norman Taurog, tingut la distinció d'esser nomenat el millor director pel seu genial treball en "Las peripetias de Skippy", cinquè que la Paramount ens donarà a conèixer breument, i de la qual tenim excel·lents referències; Floyd Crosby

Coliseum

2.a setmana de

EL AMOR QUE LOS DIOS PROHIBIERON

l'obra pòstuma de P. W. Murnau

Es un film Paramount

Una veritable meravella digna d'esser admirada per tot el món

Notícies 3-12-31

guanyà el premi de millor fotografia pels magnífics efectes que, per la se-

va canbra, registrà en filmar "Tabu", el meravellós poema que tan grans èxits està obtenint al Coliseum; Paramount obtingué el premi de millor registre i reproducció del so. Aquest any els vots foren comptats en pública sessió, en la presència de 1.500 distingides personalitats del país, encapçalant el grup Charles Curtis, vice-president dels Estats Units.

UNA CONFERENCIA

Ha desvetllat extraordinari interès als cercles cinematogràfics catalans la conferència que tota el tema "El Setè Art a Catalunya" donarà avui, dijous, al Centre de Lleida i ses Marques (Ronda de la Universitat, 1) l'advocat Josep M. Xammar.

Avui l'interès de la conferència l'actuació brillant del seu autor en les darreres sessions de l'Avant Congress català del Congrés Hispano-Americà de Cinematografia.

PREDILECTO DE LOS DIOS

amb Olga Techeleowa i Renata Muller

AVUI estrena al

FANTASIO

HENRY GARAT

Sempre tan elegant i simpàtic en la comèdia cantada en francès

BLANCHE MONTEL

amb

HA SALIDO UN LADRON

amb

Blanche Montel

ELS ESPORTS

FUTBOL

AERODROM CANUDES

Per al diumenge vinent, dia 20, es prepara un important festival d'aviació, a l'Aeròdrom Canudes de Prat de Llobregat.

El festival de diumenge serà a honor de la Sta. Josefina Cubells, reina de les modistes barcelonines i ja separen pels nostres aviadors i volaran damunt la ciutat.

En el festival hi prendran part tots els pilots de l'aeròdrom i tots els seus avions, als d'exhibició i el Farman-Hispano de cinc passatgers.

Es faran vols de demostració i llum, vols amb passatgers per a tots aquells que s'inscriguin al mateix camp, i vols d'assaig per als candidats a fer el curs de pilot a l'Escola d'Aviació.

Si el temps acompanya, és de preveure un gran esdeveniment i una gran diada de propaganda aeronàutica a l'Aeròdrom Canudes.

NOU CALENDARI AERONAUTIC

L'Aeroclub de Catalunya està ultimant l'organització de diverses manifestacions aeronàutiques que no dubtem seran ben acollides.

Ha creat el Gran Premi Aeronàutic Club, dotat amb una important quantitat, per a disputar-se en quatre festivals d'aviació durant el transcurs de l'any vinent.

S'anomenaran Prova d'Hivern, de Primavera, d'Estat i de Tardor. Consistiran en tres proves de concurs, iguals en cada festival, els punts de les quals obtinguts, s'aniran sumant fins a fi d'any, en què es farà la classificació general i d'acord amb ella es concedirà el Gran Premi Aeronàutic Club.

El primer d'aquests festivals, la Prova d'Hivern, se celebrarà el dia 3 del mes que ve, gener, i ultra les proves de concurs ja esmentades, n'hi hauran d'altres de llum i d'exhibició.

Per al proper mes de febrer ha estat fixada la data del primer concurs català de planejadors, el reglament del qual, d'acord entre les entitats dedicades a aquest aspecte de la propaganda aeronàutica, s'està elaborant.

I com a esdeveniment magnètic entre les organitzacions de l'Aeroclub Club per a aquesta temporada, avui es pot ja anunciar, fets amb èxit les primeres gestions oficials, que han començat els treballs preparatoris per a la celebració de la tan desitjada Volta Aèria a Catalunya, concurs de caràcter internacional reservada als avions de turisme, i que no dubtem serà el més gran esdeveniment aeronàutic que registrarà la història de l'aviació a Catalunya.

El futbol a les comarques

A GANDESA

E. C. Pinell de Bray: 0

Centre d'Esports: 4

Gandesa. — El diumenge passat es va jugar al nostre camp un partit de Campionat, entre l'E. C. Pinell de Bray i el Centre d'Esports local.

Aquest encontre va acabar amb la victòria d'aquests darrers, per 4 a 0. Tot el partit fou de complet domini gandès.

A la primera part es va marcar un gol, per mitjà de Vandellós, i a la segona, els altres tres els van marcar Vandellós, Sabater i Ferris.

L'equip guanyador era integrat per Joanó, Monner, Fontanet, Celma, Vidal, Fornós, Puster, Sabater, Vandellós, Andreu i Ferris. Els millors van ésser Fornós, Monner i Ferris. L'àrbitre, bé.

ATLETISME

ESPECTUARA L'JEAN BOUIN

El Comitè Provincial en el programa de les proves a celebrar durant el present any hi tenia inclòs la carrera Jean Bouin, la qual estava anunciada per a diumenge vinent, dia 20.

Sembla que aquesta no tindrà lloc l'esmentat dia, ja que avui dia encara no està anunciada aquesta gran prova i pels pocs dies que manquen no creiem que pugui organitzar-se una manifestació de l'envergadura del campionat català de fons, tal com requereix.

Fem constar aquesta anomalia i fet fet que de no celebrar-se en el dia anunciat farà difícil el portar-se a terme sense que sigui perjudicial per al nostre atletisme, ja que estant en la temporada de Cros, els atletes no podran preparar-se degudament per ambdues especialitats i de fer-ho així no els fóra possible donar el rendiment necessari per assolir unes victòries força remarcables.

L'ora, doncs, de doler que per a poder donar curs l'ora de temps a la celebració del gran premi "Jean Bouin" en ostri perjudicant l'equip que ha de representar la nostra terra en la màxima competició que a la Península Ibèrica se celebra de Cros-Country.

Esperem que els dirigents de l'atletisme català procuraran, si és que s'arriba a celebrar aquesta prova, no perjudicar la preparació de la temporada de Cros.

CONFERENCIES ATLETIQUES

El Comitè Provincial d'Atletisme de Barcelona ha començat la tasca de

BOXA

NOU COMBATS I DOTZE CLUBS EN PROGRAMA

Avui, dijous, al vespre, tindrà lloc al "Nou Mò" del Paral·lel, una interessant vetllada d'interclubs, el programa amateur de la qual és integrat per nou combats, és una encertada combinació en la qual es veuen representats dotze clubs, i així farà que el públic pugui veure els diferents estils i escoles de la boxa que es practica a Barcelona.

Els combats, estrictament amateurs, seran disputats a la distància olímpica, o sia a tres rondes de tres minuts i arbitrats pels jutges amateurs de la Federació Catalana de Boxa.

L'ordre dels combats serà el següent:

Ruiz, del Poblet, contra Sancho, del Sansano, pesos mosca.

Cazorla, de l'Sporting, contra Doménech del Box, pesos ploma.

Català, del Barcelona, contra Falcó, del Box, pesos welters.

Sandoval, del Sans, contra Pérez, de la U. R. G., pesos lleugers.

Céspedes, de l'Abella, contra Pérez, del Catalunya, pesos mosca.

Alfonso, del Punching-ball, contra Garcia, de la U. R. G., pesos lleugers.

López, del Diana, contra Ucedo, del Terrassenc, pesos mitjà.

Gilbert, del Punching-ball, contra Vagueras, de la U. R. G.

Almagro, del Barcelona, contra López, de la U. R. G.

La senyora que vagi acompanyada de posseeïdor d'entrada de ring, entrarà gratis i amb dret a ocupar el seient del costat, fent-ho constar en prendre l'entrada.

RESULTATS

A la vetllada celebrada abans d'ahir a Londres, Fingit Kid Berg va vèncer el francès Baudry, per abandonament a la cinquena represa. Baudry es va posar una castella.

A la mateixa vetllada, Locatelli vençé Webster, per punts.

A Miami, el campió del món dels pesos mitjàs Joe Dundee va vèncer el cubà Ernest Sagala, per punts.

A Andalus, el welter Veniamy fou derrotat per punts per Ruix.

REPARTIMENT DE PREMIS

El passat dia 12 va tenir lloc al Billar Club Pansa, el festival de repartiment de premis dels passats Campionats regionals per equips de la U. N. J. B.

El programa esportiu fou del grat de la nombrosa concurrència, ja que l'equip de l'E. G. L. va guanyar per cada marge la selecció formada per Nicholas, Calvet i Matasch.

A continuació, i en els salons del bar La Pansa fou servit un exquisit l'entremés, en franca companyia dels federats, jugadors i aficionats, donant lloc al repartiment dels premis als equips guanyadors.

Van fer ús de la paraula, E. Olivella com a president del Comitè Regional; el Sr. Bertran, en nom del B. C. Hostafranca, i els representants de tots els clubs i equips participants, fent darrerament ús de la paraula, el Sr. R. Vives, el qual com a president del Comitè Nacional, encoratjà a tots a seguir el camí enèrgic sense defallir. Fou molt aplaudit.

UN CICLE DE CONFERENCIES

El Comitè Regional Barcelonès de la U. N. J. B., començant amb l'acceptació de Ramon Vives, ànima del billar dins Espanya, ha organitzat per a començar dins de la primera quinzena de gener, un cicle de conferències, que són:

Primera. — A. Apunts històrics; b) Col·lecció (manus, pèus i cos).

Segona. — Mecanisme (per l'interpretació). Cops (sec, allargat i retentiu).

Tercera. — Jurades (bauda, correge, massé, p'ou, etc.).

Quarta. — Línia de joc.

Cinquena. — Reunió.

Sisena. — Estratègia i Sèrie americana.

Les dites conferències seran donades per cursos completats en cada club afiliat i la divisió en grups dels quals serà feta pública per mitjà de cartells.

Els desitjos del conferenciant, fugint de tot èxit personal, són els de refusar tot tecnicisme idiomàtic i habilitar i usar el més senzill llenguatge.

BASKET-BALL

L'últim Tennis Club Horta, 30

U. Cristiana Joves, 17

(segona equips)

L'últim Tennis Club Horta, 30

U. Cristiana Joves, 17

(primers equips)

Conforme varem anunciar, tingueren lloc, el passat diumenge, al camp de la Unió Cristiana de Joves, aquests dos partits, el descabellament dels quals fou com ja diem, o sigui que jugaren ambdós cercles amb molta igualtat de forces. El dels segons equips fou el que es veié més superior l'Horta, especialment al segon temps en què va dominar intensament, guanyant pel resultat de 30-17. L'Horta, del qual es destacaren Reig i Solà, i per la U. C. de Joves, Bayramet.

Soia l'arbitratge del senyor Ros, que fou excel·lent, els equips eren:

L. T. C. HORTA (segona equips): Costa, Cufel, Padrós (2), Solà (10) i Reig (18).

U. C. DE JOVES (segona equips): Gelabert, Serra, C. Jiménez (8), Bayramet (9) i Gràcia.

El dels primers equips, que es jugà a continuació, fou molt igualat en tot el seu transcurs, succeint-se els punts alternativament.

La primera part fou favorable a l'Horta pel resultat de 14-8.

Guanyà, finalment, el L. T. C. Horta, pel seu millor effort en el tret a basket, pel resultat de 20-17.

Vidal i Blanco es destacaren per l'Horta, i els germans Querol per la U. C. de Joves. L'arbitratge anà, també, pel col·legiat senyor Ros, molt encertat.

Els equips eren:

L. T. C. HORTA (primer equips): Borda (segona part Tomàs), Verri (2), Blanco, Viladach (16) i Mussons (2).

U. C. JOVES (primer equips): Querol (17), Querol II (4), Jiménez (8), Torner (5) i Erust.

PILOTA BASCA

FRONTO NOVETATS

Assumendi i Navarrete (40)

contra

Echevarria i Ugalde (32)

Per al veterà Navarrete no compten els anys, sempre i quan Chiquito de Irún es recorda d'oposar-li contraris de villosa posició, però que no tinguin poca anys, i com és natural, que no l'obliguin a fer jocs violents.

En aquest encontre va demostrar trobar-se en forma esplèndida, si tenim en compte la valia de la parella contrària, ja que tots coneixen la potència de la dreta d'Ugalde i el marçell ensenya com col·locació d'Escurria Armentia també va tenir una bona actuació, i va estar menys irregular que de costum. Creiem que si s'arriba a assegurar, ben aviat el podrem constatar entre els asos del quadre.

Dels vençuts, Echevarria juga molt bé. Ugalde, al qual van carregar tot el joc, va fer tot el que va poder humanament per amobrar la desfeta.

Carnet de l'excursionista

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

(Club Alpí Català)

Demà, divendres, a les deu de la nit, al Centre Excursionista de Catalunya, el senyor Pèlu Duran i Camarero donarà una conferència, il·lustrada amb projeccions, sobre el tema: "La protecció a les antiguitats".

DE BARCELONA

UNIO EXCURSIONISTA

Aquesta entitat continua els seus associats a la Junta general extraordinària que tindrà lloc el proper diumenge, dia 23 del mes que ve, al seu estatge i Horta, les deu de la vetlla, per a tractar de l'admissió dintre de la Unió Excursionista de Barcelona, de dues vegeades i conegudes entitats excursionistes de la ciutat.

***

Aprofitant aquestes festes de fi d'any està oberta ja la llista d'inscripció per a cooperar a la inauguració del seu refugi de La Serra-d'Adrià, a La Molina. Per altra part, atenció al Consell directiu de Penitència i d'acord amb la Secció de Montanya, les continuades inscripcions d'abandonats per la temporada d'hivern que anem a començar, s'ha vist obligat a augmentar la capacitat del seu refugi de la Vall del Sijar amb una espaiosa i confortable habitació que es procedirà tot seguit a habilitar amb una cadueta aproximada de setze llits més.

INFORMACIO DE CATALUNYA

Paraules de benvinguda

Dimenge, les senyores de la Residència d'Estudiants de Barcelona visitaren la ciutat de Girona, acompanyades de la directora, Maria Luz Morales, la qual donà una interessant conferència, organitzada per l'Ateneu, sobre el tema "Estudiants 1937", que fou molt aplaudida. Inicià aquest acte el nostre estimat company Carles Rahola, amb les paraules que publicarem a continuació.

"Més que una paraula de presentació de Maria Luz Morales, han d'ésser aquestes paraules d'afectuosos benvinguda a ella i a les senyores de la Residència d'Estudiants de Barcelona que ens honoren amb la seva visita.

A Maria Luz Morales tota volem l'admirem pels seus articles, pels seus llibres, per les seves conferències que ha donat a l'Ateneu de Girona. Qui de vosaltres no recordarà les coses, intensament suggestives i belles, que ens ha dit sobre la dona i el llibre, sobre la lluminosa vida de Concepció Arenal—la precursora—, sobre les dones i el Romanticisme?

Es clar que no cal fer la seva presentació. Però si que volem remarcar almenys en aquests darrers temps la vida de Maria Luz Morales s'ha enriquit amb una nova activitat espiritual: ara ella, ultra l'escriptura subtil que tots estimem, és una dona d'acció—no us espereu—, una dona d'acció en el més noble sentit de la paraula; car a ella—i a la seva iniciativa entusiasta, al seu treball constant, al seu entusiasme creador—ens deu singularment la fundació de la Residència d'Estudiants de Barcelona, que ofereix digna estada i cordial acolliment, al Palau de Pedralbes, a les joves que van a completar llurs estudis a la capital catalana.

Maria Luz Morales sent fa temps una vivíssima simpatia per Girona, per les nostres coses, pels nostres ideals. Per això ha estat amant i generosa sempre que s'ha tractat de venir a fer-nos l'homenaje de la seva paraula; i ara ha rebut encomanar aquesta simplicitat a les senyores de la Residència d'Estudiants.

"Anem a Girona—els ha dit—, anem a la ciutat de les velles pedres i de les gloses glorioses; anem a veure aquells monuments—fragments de muralles romanes, Banys àrabs, temples romànics i gòtics, aquell campanar esveltíssim de Sant Felip que hom no oblidarà mai més, caminarem que transporten la vostra imaginació a l'Edat Mitjana, cases nobles i solistes de les quals fins s'ha evocat el record dels qui les fundaren i s'hi establiren—, que són segells de la nostra terra. Anem a

veure una ciutat del passat, però que comença a sentir també la febre de creació que a tots ens arbora en aquests dies històrics.

I així, al conjur de Maria Luz, un dels primers viatges d'estudi de les senyores de la Residència d'Estudiants ha estat per aquesta vella ciutat silenciosa que, certament, es va desvetllant i vol contribuir, com la primera entre totes, a la grandesa i a la glòria de la pàtria redimida.

Es aquesta una preferència que els gironins hem d'agrair i a la qual tenim el deure de correspondre gentiment.

L'Ateneu de Girona ha triat per a aquesta conferència, el marc escàndol de la Biblioteca Municipal, fa poc inaugurada, i ha trobat, tant per part de l'Ajuntament com del benivoluntat conservador senyor Artur Vinardell, totes les facilitats possibles en un moment en el qual pot dir-se que la Biblioteca està encara en període d'organització.

Hem iniciat així una col·laboració cultural que sens dubte ha d'ésser beneficiosa per a Girona i que voldríem poder estendre arreu a tots els indrets de les nostres comarques. Hem escollit aquest clos perquè hi ressoni, precisament en la primera conferència de caràcter literari que s'hi celebra, la paraula d'una escriptora com Maria Luz Morales, que sempre té coses interessants per dir i les diu amb gràcia. Hem cregut que les senyores de la Residència d'Estudiants es trobarien com en un ambient propi entre uns llibres que em plan de recordar que han estat amorosament aplegats a través d'una vida de treball en terra que jo en diria estranya—Paris—, si ella no fos, com la mateixa França, la segona pàtria de tots els escriptors concrets i sobretot dels llatins.

I ara no he de dir-vos res més, car jo també espero, amb el mateix interès que vosaltres, la conferència que anem a sentir. Siguen, doncs, ara i sempre, benvinguda entre nosaltres, Maria Luz Morales. I segueu també benvingudes vosaltres, senyores de la Residència d'Estudiants de Barcelona. El nostre desig és que serveu un record amable de la vostra gentil visita, que a tots ens emplen de joia i que podrà esdevenir, sota l'assenyat i entusiasta guiatge de la vostra il·lustre directora, l'inici benaurat d'un intercanvi espiritual amb les vostres companyes gironines, que senten, com vosaltres mateixes, fervorosos anhels de perfeccionament intel·lectual per al més gran esplendor de la nostra pàtria.

***

Portat a cap per "Palestra" i l'Ateneu de Guissona, s'ha organitzat la fundació d'una importantíssima biblioteca. Serà instal·lada en un departament que serà segregat del vestíbul del teatre de l'Ateneu, ja que promet ésser un lloc indicatíssim perquè els senyors socis d'ambdues entitats cultural puguin recollir-s'hi.

El nostre bon amic En Ferrn Cos Serra ha obert un taller de soteria a la nostra vila. Procedeix de París i promet satisfer amplament els nostres vilatans.

MOLINS DE REI
Teatre Amateur
Acorde municipals :: Diverses

L'Ajuntament d'aquesta vila, en sessió ordinària d'ahir, de conformitat amb el decret del ministeri de Justícia sobre secularització de cementiris, data 5 de l'actual, i tenint en compte la situació topogràfica dels d'aquest terme, acordà per unanimitat col·locar a la portalada del que fou cementiri catòlic una placa de marbre amb la següent inscripció: "Cementiri Municipal", substituint la creu, símbol d'una confessió per la típica mola de molí, es-

— Per als dies de Nadal està organitzada una exposició d'art al local de conferències del nostre Ateneu, a la qual prendran part tots els aficionats a l'art de la nostra vila. Promet ésser lluminosíssima.

Per a primers d'any, "Palestra" té en projecte un acte, en el qual prendran part els oradors de Barcelona, Tomás Roig i Llop i el notari d'aquella ciutat, fill d'aquesta vila, Ramon Paus i Esteve. Aquest acte, per ésser d'assenyalada importància, ja hi pren part un fill de Guissona i un present d'ací, ha després molt d'interès en tota la comarca.

El dia 27 del mes passat va finir el veterinari i propietari en aquesta vila En Ramon Ribó i Folch, pare del finit d'alcalde del nostre Ajuntament i membre de la Junta del Centre Català Republicà. En Ramon Ribó i Folch, la família el gostre més petit condol.

Per als dies de Nadal està organitzada una exposició d'art al local de conferències del nostre Ateneu, a la qual prendran part tots els aficionats a l'art de la nostra vila. Promet ésser lluminosíssima.

Per a primers d'any, "Palestra" té en projecte un acte, en el qual prendran part els oradors de Barcelona, Tomás Roig i Llop i el notari d'aquella ciutat, fill d'aquesta vila, Ramon Paus i Esteve. Aquest acte, per ésser d'assenyalada importància, ja hi pren part un fill de Guissona i un present d'ací, ha després molt d'interès en tota la comarca.

El dia 27 del mes passat va finir el veterinari i propietari en aquesta vila En Ramon Ribó i Folch, pare del finit d'alcalde del nostre Ajuntament i membre de la Junta del Centre Català Republicà. En Ramon Ribó i Folch, la família el gostre més petit condol.

Per als dies de Nadal està organitzada una exposició d'art al local de conferències del nostre Ateneu, a la qual prendran part tots els aficionats a l'art de la nostra vila. Promet ésser lluminosíssima.

Per a primers d'any, "Palestra" té en projecte un acte, en el qual prendran part els oradors de Barcelona, Tomás Roig i Llop i el notari d'aquella ciutat, fill d'aquesta vila, Ramon Paus i Esteve. Aquest acte, per ésser d'assenyalada importància, ja hi pren part un fill de Guissona i un present d'ací, ha després molt d'interès en tota la comarca.

El dia 27 del mes passat va finir el veterinari i propietari en aquesta vila En Ramon Ribó i Folch, pare del finit d'alcalde del nostre Ajuntament i membre de la Junta del Centre Català Republicà. En Ramon Ribó i Folch, la família el gostre més petit condol.

Per als dies de Nadal està organitzada una exposició d'art al local de conferències del nostre Ateneu, a la qual prendran part tots els aficionats a l'art de la nostra vila. Promet ésser lluminosíssima.

Per a primers d'any, "Palestra" té en projecte un acte, en el qual prendran part els oradors de Barcelona, Tomás Roig i Llop i el notari d'aquella ciutat, fill d'aquesta vila, Ramon Paus i Esteve. Aquest acte, per ésser d'assenyalada importància, ja hi pren part un fill de Guissona i un present d'ací, ha després molt d'interès en tota la comarca.

El dia 27 del mes passat va finir el veterinari i propietari en aquesta vila En Ramon Ribó i Folch, pare del finit d'alcalde del nostre Ajuntament i membre de la Junta del Centre Català Republicà. En Ramon Ribó i Folch, la família el gostre més petit condol.

cut de la localitat. Treballar les despulles de l'antic cementiri civil al cementiri municipal, i instal·lar en aquell el dipòsit de cadàvers, sota l'autòpols i altres dependències pròpies d'aquests llocs sagrats.

Ha estat aprovat el pressupost municipal de 1952, el qual dona un total d'ingressos de 374.433'26 pessetes, i el de pagaments igual quantitat, resultant per consegüent un balanç amb sòlida salut. En el dit pressupost han estat eliminats uns quants arbitris que integren l'actual i rebent el repartiment general en un 25 per 100.

Es posa a conèixer dels automobilistes que amb motiu de les obres de pavimentació asfàltica del carrer de Verdader la circulació per aquest es fa amb molta dificultat, i per tant resulta de fet interceptada la carretera de Vallvidrera.

L'Ajuntament ha acordat contractar amb la Caixa de Pensions per a la Veïlla d'Estalvi un préstec de 200 mil pessetes a l'interès anual del 5 per 100 i amortitzable en vint anualitats, destinat a l'ampliació del servei d'algunes pàrquings i a cancel·lar el préstec formalitzat amb la Caixa de Crèdit Comunal de la desapareguda Mancomunitat de Catalunya amb data 24 de novembre de 1952.

Millorement sensiblement els ferits del recent accident ferroviari ocorregut a l'estació d'aquesta vila el dia 24 de novembre passat. Dimarts a la tarda es féu la inhumació civil de les despulles del mossò d'estació Josep Llop, mort en el dit accident.

Estudi d'Art Dramàtic, en posar la famosa obra d'Alexandre Bion, "La senyora X", ha volgut dir d'una manera categòrica que el lloc d'honor que ocupa en els agrupaments del teatre amateur de Catalunya el té ben guanyat, i que segueix ostentant-lo dignament.

"La senyora X" és una obra plena de dificultats que posen a prova la disciplina i el bon gust que en tot moment reclama dels actors l'especificació del drama. Una tasca difícilíssima és la de l'acte quart, i val a dir que en sortiren brillantment. La presentació, ben acurada, i el moviment perfecte de les figures va causar en el públic la sensació d'una veritable sala d'Audència.

Individuament ens plan de ressenyar la tasca de Pepeta Munné, en el paper de Jacqueline, superior a les forces d'una actriu amateur, però que va defensar admirablement.

Tots els altres estigueren encoratjats en llurs papers.

La presentació, a càrrec de Josep Boñil, ben disposada.

GIRONA
Acorde de la Comissaria de la Generalitat

La Comissaria Delegada de la Generalitat de Catalunya ha acordat concedir condicionalment a l'Ajuntament de Cornellà de Terri un préstec de 1.999'53 pessetes, a l'objecte de completar el dipòsit per procedir a la construcció del camí veïnal de la carretera de Medinyà a Banyoles a la de Ventalló a Banyoles, per Cornellà i Pujals dels Cavallers, i un préstec a l'Ajuntament de Bagur, en la quantitat de 10.000 pessetes, equivalent al 50 per cent aproximadament del que li correspon aportar per a la reconstrucció del camí veïnal de Bagur a Esclanyà.

COMPRA DE MOBLES I ALTRES OBJECTES
Hotel Segur
Clarís, 8 - Telèfon 21525

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

MOBLES URRUTIA

DORMITORS — MENJADORS
DESPATXOS — SALONS — TA-
PISSERIA I DECORACIO, etc.
PIBOS COMPLETS DES DE MIL
PESSETES — FACILITATS DE
PAGAMENT A PREUS COMP-
TAT — CARMEN, 14 (locant
Ramblas) — Suoranal a VIO:
PASSAGE DE MACIA, núm. 4.
(La Vigatana)

LLEVADORA
cirurgiana, estatge embarcades —
Pruus mòdica. — Consulta de 2 a 4.
Tallers, núm. 21 i 23, 1er a 2.
Telèfon 21068.

VESTITS A PLAÇOS
senyor i senyora. 30 ptes. més. Ràdio,
etc. Lugo, Lalana, 19, segon.

FONDA SIMON
Ha on menjaren la millor escudella
i olla. Saló per a banquetes. Expen-
saria, 6, i Vidriera, ra. Tel. 21992

PIANOS DE LLOGUER
Diferents preus. — Carme, 2, 1er

CAPSES DE LUXE
PER A GARABENTS I BATES
ARTUR GARRA
BARGUES
36 — SANT PAU — 36

SASTRE
Confeccions vestits, de 50 a 65 pessetes.
Obrer vestit o galadí al torró, 50.
Passar vestit o galadí de brug a petit,
16 a 18. En tan reformes RONDA DE
SANT ANTONI, 61, interior (Junt a la
Plaça de la Universitat).

ENDERROCS
Garreta i Vidal
Compra-Venda de Portes, Fi-
nestres, Bagues, Reixes i mate-
rial de fogos. CLOT, 1 al 9.

BATERIES
MILLARS
Producció nacional
Sopúveda, 24

"CALCATS BOSTON"
A terminis sense fiador
Carrer de TALLERS, 21 i 23, 1er a 2.
Despatx: de 4 a 8

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS
DIVERSOS

MALALTIES DE LA PEU
Vies urinàries. — Defectes sexuals. —
606. — Anàlisi de sang. — POLICLINICA
FERRÉ ILLIJA. — Rambla de Cana-
letes, núm. 11. (Escala de la Restauració).

Magatzems "EL DIA"
Llançador — Llançador — Sederia
HOSPITAL, 105 (davant Niera Balas)

JOVE CATALA
acceptant representacions per a l'ar-
gentina. Escritura a P. Salla, C. Pellegri,
al 893, N. Buenos Aires.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

— Not bones passeu per Aragó, 327, entresol, que se us donarà detalls per adquirir-lo a preu molt econòmic.

ESPECTACLES

TEATRE CATALA NOVETAT

Gran Companyia Catalana
Direcció: G. Gaudelino

A les 5:15: El meravellós especta-
cle de Foch i Torres, en 5 actes
i 18 quadres. EL PARTONET
O L'ADVENTURE DE L'INFANT
JESUS. El més propi per a Espe-
ctacle per a infants. Diversos els
petits i delecta els grans. Sarda-
na, completa per En Rovelló.
Chorus d'àngels, de dinàmica, ballats
populars. Les calderes d'En Pere
Sotero. Grandiosos i sorprenent apo-
teosis. Nit, a les 10: Tèrtila Cata-
lanista. L'escatol. Èxit còmic
de l'Àrtila. EL TRES PRETENDENTS
D'ANTONIA. Cada dia
assolista més exit. Demà, tarda i
nit: EL TRES PRETENDENTS
D'ANTONIA. Dimenge, a dos
quarts de quatre. EL PARTONET
A les 11, i a les 12: L'Àrtila
del dia

EL TRES PRETENDENTS
D'ANTONIA
En despatxa a complacència

Gran Teatre del Liceu
Avui, dijous, nit a les nou: Claque-
da de propietat i abonament. Primera del
cicle tenor

JOSEP PALET
i de la soprano Concepció Oliver Ar-
rera amb Concepció Calles, Ramon Cor-
reia i Antón Vela en la segona repre-
sentació de

AIDA
Opera en quatre actes del Nre. Verdi.
Dissabte: Tercera de l'important divo
HIPOLIT LAZARO amb l'opera LA AFRI-
CANA. En despatxa a complacència.

TEATRE CATALA ROMEA
Hospital, 55. — Telèfon 19556
Companyia Vila-Davi

Avui, dijous, a les cinc: L'obra per a
infants
LES AVENTURES D'EN TITILETA
Nit, a un quart d'onze: Estrena del
sànet en tres actes, de Gastó A. Manua.

La morena de Coll-Blanc
Demà, divendres, tarda: Programa ex-
traordinari. Sessió única. RADIO CHICA-
GO, W. F. M. 15 i l'OTOL DE LA
GLORIA. Dimenge: Primera sessió.
LES AVENTURES D'EN TITILETA.
Segona i nit: LA MORENA DE COLL-
BLANC.

TEATRE BARCELONA
Companyia de Comedies àlmiques
AURORA REDONDO
VALERIANO LEON

Avui, dijous, tarda, a un
quart de sis. Nit, a un
quart d'onze. La comèdia
en tres actes, de Muñoz
Seca.

LA PLUMA VERDE
Demà, divendres, tarda.
Quarta d'abonament de la
Lluita contra la Mortalitat
Infantil: El rayo. Nit: Be-
nefici de l'Associació de
Periodistes: El rayo.

TEATRE POLIORAMA
Temporada oficial
Companyia de Comedies
MARIA LLUISA RODRIGUEZ

Avui, dijous:
DOS DAMAS EN EL TABLERO
Nit:
EL GENIO ALEGRE

Divendres: Benefici de la primera
actriu MARIA LLUISA RODRIGUEZ.

TEATRE GOYA
Tel. 19446. Companyia Margarida XIRGU
Primer actor: Alfons MURRO

Avui, tarda, a les 5:15: Darreres re-
presentacions de l'Ateneu de Calderon
EL GRAN TEATRO DEL MUNDO
i la farsa en 2 actes de Jacinto Lorca
LA ZAPATERA PRODIGIOSA
Nit, a les 10:15, i demà, nit:
DE MUY BUENA FAMILIA

Dissabte, nit: Estrena del drama en
tres actes, del senyor Manuel Azula,
LA CORONA

amb assistència del seu autor

TEATRE CATALA ROMEA
Hospital, 55. — Telèfon 19556
Companyia Vila-Davi

Avui, dijous, a les cinc: L'obra per a
infants
LES AVENTURES D'EN TITILETA
Nit, a un quart d'onze: Estrena del
sànet en tres actes, de Gastó A. Manua.

La morena de Coll-Blanc
Demà, divendres, tarda: Programa ex-
traordinari. Sessió única. RADIO CHICA-
GO, W. F. M. 15 i l'OTOL DE LA
GLORIA. Dimenge: Primera sessió.
LES AVENTURES D'EN TITILETA.
Segona i nit: LA MORENA DE COLL-
BLANC.

TEATRE BARCELONA
Companyia de Comedies àlmiques
AURORA REDONDO
VALERIANO LEON

Avui, dijous, tarda, a un
quart de sis. Nit, a un
quart d'onze. La comèdia
en tres actes, de Muñoz
Seca.

LA PLUMA VERDE
Demà, divendres, tarda.
Quarta d'abonament de la
Lluita contra la Mortalitat
Infantil: El rayo. Nit: Be-
nefici de l'Associació de
Periodistes: El rayo.

TEATRE POLIORAMA
Temporada oficial
Companyia de Comedies
MARIA LLUISA RODRIGUEZ

Avui, dijous:
DOS DAMAS EN EL TABLERO
Nit:
EL GENIO ALEGRE

Divendres: Benefici de la primera
actriu MARIA LLUISA RODRIGUEZ.

TEATRE GOYA
Tel. 19446. Companyia Margarida XIRGU
Primer actor: Alfons MURRO

Avui, tarda, a les 5:15: Darreres re-
presentacions de l'Ateneu de Calderon
EL GRAN TEATRO DEL MUNDO
i la farsa en 2 actes de Jacinto Lorca
LA ZAPATERA PRODIGIOSA
Nit, a les 10:15, i demà, nit:
DE MUY BUENA FAMILIA

Dissabte, nit: Estrena del drama en
tres actes, del senyor Manuel Azula,
LA CORONA

amb assistència del seu autor